

Міністерство освіти і науки України

Луцький національний технічний університет

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет архітектури, будівництва та дизайну

(повне найменування факультету)

Кафедра архітектури та дизайну

(повна найменування кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ЗА СТУПЕНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»

**ПРИНЦИПИ ПРОЕКТУВАННЯ ІНТЕР'ЄРІВ
КОВОРКІНГІВ.**

спеціальність 022 Дизайн
(шифр і назва спеціальності)

освітня програма «Дизайн»
(назва освітньої програми)

Виконала: здобувачка вищої освіти
групи Дм - 21
ЛОБОЗИНЬСКА Ніна Андріївна

_____

Керівник:
Д.т.н., професор.
ПУСТЮРИ А Сергій Іванович

Кваліфікаційну роботу
допущено до захисту
«15» грудня 2023 р.

Гарант освітньої програми:
канд. мист., доцент
БОНДАРЧУК Юлія Сергіївна

Луцьк – 2023 рік

Форма N Н-9.01

Луцький національний технічний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)
Факультет архітектури, будівництва та дизайну
Кафедра архітектури та дизайну
Ступінь вищої освіти: магістр
Галузь знань: 02 «Культура та мистецтво»
Спеціальність: 022 «Дизайн»
Освітня програма: «Дизайн»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри архітектури та дизайну

Оксана ПАСІЧНИК

01 » грудня 2023 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

ЛОБОЗІНСЬКА Ніна Андріївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи «**Проектні принципи організації середовища коворкінгу**»

керівник кваліфікаційної роботи **Пустюльга Сергій Іванович, д.т.н., професор**,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом вищого навчального закладу від «4» січня 2023 року №040/01-02

2. Строк подання кваліфікаційної роботи **01 грудня 2023 року**
3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи **Аналіз та дослідження інноваційних принципів розробки дизайну сучасних коворкінгів.**
4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)
У 1 розділі - дослідити історичні передумови виникнення поняття коворкінгу та визначити основні його характеристики. 2 розділ – класифікувати вимоги до проектування коворкінгів та класифікувати найбільш вагомі їх ознаки. 3 розділ – визначити ключові компоненти функціональності коворкінгів, дослідити вимоги щодо розробки дизайну їх інтер'єрів. У 4 розділі – створити концепцію та розробити основні компоненти проекту сучасного коворкінгу.
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Ілюстрації з історії виникнення коворкінгів, зображення прикладів новітніх тенденцій дизайну коворкінгів. Схеми ключових компонентів коворкінгів. Ілюстрації розробки власної концепції дизайну коворкінгу.

6. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видачу	Завдання прийняття
Розділ 1	Пустюльга С.І., доктор технічних наук, професор		
Розділ 2	Пустюльга С.І., доктор технічних наук, професор		
Розділ 3	Пустюльга С.І., доктор технічних наук, професор		
Розділ 4	Пустюльга С.І., доктор технічних наук, професор		

7. Дата видачі завдання 10 серпня 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

N з/п	Назва етапів науково-проектної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Розділ 1.	10.09. 2023	<i>Век.</i>
2.	Розділ 2.	20.09. 2023	<i>Век.</i>
3.	Розділ 3.	10.10. 2023	<i>Век.</i>
4.	Розділ 4.	20.10. 2023	<i>Век.</i>
5	Формування висновків та додатків	15.11. 2023	<i>Век.</i>
6	Розробка проєктної частини	20.10.2023	<i>Век.</i>
7	Формування реферату	20.11.2023	<i>Век.</i>
8	Подання пояснювальної записки на перевірку	01.12.2023	<i>Век.</i>
9	Подання виконаної КР з відгуком	06.12.2023	<i>Век.</i>
10	Подання виконаної КР на підпис декану та відповідальному секретарю ЕК	07.12.2023	<i>Век.</i>
11	Захист кваліфікаційної роботи	15.12.2023	<i>Век.</i>

Магістрант

Керівник кваліфікаційної
роботиЛОБОЗІНЬСЬКА Н. А.
(прізвище та ініціали)ПУСТЮЛЬГА С.І.
(прізвище та ініціали)

Анотація

Лобозінська Н.А. «Принципи проектування інтер'єрів коворкінгів»
(керівник: д.т.н., професор Пустюльга С.І.)

У магістерській роботі "Принципи проектування коворкінгів" досліджено теоретичні та практичні основи проектування коворкінгів. Актуальність теми дослідження полягає в тому, що світові тенденції диктують нові умови праці, багато людей працюють віддалено, особливо після пандемії COVSD-19, тож українська спільнота потребує розвитку сучасних коворкінгів.

Метою дослідження є вивчення теоретичних надбань стосовно виникнення та функціонування коворкінгів, а також систематизація знань задля проектування коворкінг-простору.

У дослідженні визначено основні історичні передумови виникнення коворкінгів, охарактеризовано їх види, визначено світові тенденції щодо створення та успішного функціонування коворкінгів.

Також у роботі провідне місце займає саме дослідження коворкінгів в Україні, нормативно-правове регулювання діяльності коворкінгів. Нами було визначено основні рекомендаційні засади щодо проектування коворкінгів та розробки дизайну, відповідно до яких було створено концепцію коворкінгу.

У роботі визначено основні компоненти дизайну коворкінгів, досліджено важливість та функціональність усіх зон коворкінгів.

Створення концепції коворкінгу та визначення головних компонентів проетованого коворкінгу відображають ключові засади проекту. Аналітичний метод допоміг створити якісний функціональний коворкінг-простір, який буде адаптивний до потреб різних користувачів.

Ключові слова: коворкінг, фріланс, проектування, дизайн, концепція, унікальність.

Abstracts.

Lobozinska N.A. "**Principles of interior design of co-working spaces**"
(supervisor: **Doctor of Technical Sciences, Professor S.I. Pustylga**)

The master's thesis "Principles of Coworking Space Design" explores the theoretical and practical foundations of coworking space design. The relevance of the research topic is that global trends dictate new working conditions, many people work remotely, especially after the COVID-19 pandemic, so the Ukrainian community needs to develop modern coworking spaces.

The purpose of the study is to study the theoretical achievements regarding the emergence and functioning of coworking spaces, as well as to systematize knowledge for the design of coworking spaces.

The study identifies the main historical prerequisites for the emergence of coworking spaces, characterizes their types, and identifies global trends in the creation and successful functioning of coworking spaces.

Also, the study of coworking in Ukraine and the regulatory and legal regulation of coworking activities are central to the work. We have identified the main guidelines for coworking design and design development, according to which the concept of coworking was created.

The paper identifies the main components of coworking design, and examines the importance and functionality of all coworking areas.

The creation of the coworking concept and the identification of the main components of the designed coworking space reflect the key principles of the project. The analytical method helped to create a high-quality functional coworking space that will be adaptive to the needs of different users.

Keywords: coworking, freelance, design, concept, uniqueness.

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ СТОСОВНО ПИТАННЯ РОЗРОБКИ ДИЗАЙНУ КОВОРКІНГІВ	10
1.1. Історичні передумови виникнення поняття.....	10
1.2. Видові характеристики коворкінгів	13
1.3. Світові тенденції у новітньому дизайні коворкінгів.....	17
Висновки до розділу 1.....	22
РОЗДІЛ 2. СТАНОВЛЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РОЗВИТКУ КОВОРКІНГІВ В УКРАЇНІ.....	23
2.1. Еволюційні засади розвитку культури коворкінгів в Україні.....	23
2.2. Вимоги до проектування та класифікаційні ознаки.....	28
2.3. Рекомендаційні засади при створенні коворкінгів.....	34
Висновки до розділу 2.....	38
РОЗДІЛ 3. МИСТЕЦТВО СТВОРЕННЯ УНІКАЛЬНИХ ДИЗАЙНІВ КОВОРКІНГІВ.....	39
3.1. Ключові компоненти та їх роль у функціональності коворкінгів.....	39
3.2. Основні групи приміщень та основоположні вимоги стосовно побудови інтер'єру	44
Висновки до розділу 3.....	50
РОЗДІЛ 4. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗРОБКИ ДИЗАЙНУ КОВОРКІНГУ.....	51
4.1. Створення концепції.....	51
4.2. Основні компоненти проекту.....	54

4.3. Охорона праці та охорона навколишнього середовища.....	59
Висновки до розділу 4.....	63
ВИСНОВКИ.....	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	66
ДОДАТКИ.....	70
Додаток А. Ілюстративний матеріал.....	71
Додаток Б. Таблиці та схеми.....	81
Додаток В. Дизайн-проектна розробка коворкінг простору.....	83

ВСТУП

Актуальність теми. На сьогоднішній день створення коворкінгів є дуже актуальним питанням. Кооперація в Україні почала набирати обертів і розвиватися під час блекауту. На сьогоднішній день в Україні відкрито понад 130 коворкінгів. Це пов'язано з тим, що коворкінги дозволяють людям працювати під час відключення електроенергії.

Сьогодні у світі існує безліч коворкінг-центрів, коворкінг-кафе та коворкінг-ресторанів. Загалом, коворкінги - це колективні офісні приміщення, де люди з різних компаній, з різними професіями та інтересами працюють разом.

У коворкінгах люди можуть працювати 24 години на добу, адже багато сфер працюють саме так. Тут також проводяться різноманітні заходи та конференції, що дозволяє людям знайомитися з новими людьми та розширювати свій кругозір.

Коворкінг відіграє важливу роль у спілкуванні між ІТ-спеціалістами, фрілансерами та програмістами. Коворкінг - це простір, де неможливо не спілкуватися з іншими членами цієї "спільноти". Члени коворкінгу можуть не знати один одного і не мати особистих стосунків, але вони можуть швидко зустріти однодумців, колег, майбутніх бізнес-партнерів і друзів.

Коворкінги дозволяють орендувати окремий простір (майже офіс) замість одного робочого місця, якщо вам це потрібно. Коворкінги дуже зручні для фрілансерів, адже вони можуть орендувати місце на день, місяць, рік, а іноді навіть на годину.

Коворкінг - це місце, де поєднуються робота і дозвілля. Це місце, де люди можуть поїсти, відпочити, пограти в комп'ютерні ігри, попрацювати, поспілкуватися онлайн з друзями та колегами, організувати зустрічі та різноманітні заходи. Тому, аналізуючи невичерпний зарубіжний досвід

проектування та будівництва коворкінгів, можна вивчити особливості та характерні риси просторової конфігурації коворкінгів.

Мета дослідження – вивчити поняття коворкінгу, передумови його виникнення та розглянути основні тенденції в створенні коворкінгів задля проектування успішного коворкінг-простору.

Завдання, що витікають з поставленої мети:

1. визначити історичні передумови виникнення коворкінгів
2. дослідити основні світові тенденції та особливості існування коворкінгів в Україні
3. визначити основні дизайнерські рішення у створенні коворкінгів
4. розробити дизайн-проект коворкінгу
5. визначити основні характеристики охорони праці та навколишнього середовища при створенні коворкінгів.

Предмет дослідження – коворкінги, світові передумови виникнення, а також функціонування в Україні.

Об'єкт дослідження – визначення якісних характеристик розробки дизайн-проекту коворкінгу та аргументація прийнятих рішень.

Наукова новизна дослідження – полягає в проведеному аналізі стосовно особливостей створення коворкінгу та застосуванні отриманої інформації при проектуванні коворкінгу. Виходячи з того, що розроблений простір коворкінгу не є специфічним, даний проект може застосовуватись як база для створення нових коворкінгових просторів.

Структура роботи: робота складається зі вступу, чотирьох розділів, підрозділів, висновків та списку використаних джерел (34 джерела).

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ СТОСОВНО ПИТАННЯ РОЗРОБКИ ДИЗАЙНУ КОВОРКІНГІВ

1.1. Історичні передумови виникнення поняття

Сьогодні підприємці, зокрема фрілансери, онлайн працівники, перекладачі, програмісти, дизайнери та засновники стартапів, користуються великим попитом на коворкінги, які займають проміжне місце між роботою з дому та використанням незалежного офісу. З іншого боку, не всі можуть дозволити собі орендувати офіс і зосередитися на роботі вдома, що призводить до втрати продуктивності.

Одним з виходів з цієї ситуації є використання коворкінг-центрів. Коворкінг-центри - це спеціально обладнані приміщення, де люди можуть повністю зануритися в робочий процес. Коворкінг-центри - це дуже зручні місця, адже там є всі умови для проведення переговорів з партнерами та організації семінарів[1].

Термін "коворкінг" запозичений з англійської мови і дослівно означає "спільна робота". Це відносно нова модель організації роботи людей з різними формами зайнятості у спільному просторі. У вужчому розумінні цей простір можна назвати спільним офісом (коворкінгом), який обладнаний усім необхідним для ведення бізнесу або пов'язаних з ним операцій.

Коворкінг-центри - це новий тип нерухомості, орієнтований на ІТ-спеціалістів, маркетологів, стартаперів та фрілансерів. Коворкінг-центри - це гнучкі та мобільні, просторі приміщення, які можна легко перетворити з робочого простору в аудиторію для дискусій, лекцій та майстер-класів. Окрім робочого простору, вони також включають зону відпочинку з офісними меблями, оргтехнікою та доступом до Інтернету. Іншими словами, це те саме, що і звичайний офіс. Різниця лише в тому, що тут працюють різні люди з різними цілями, а не по відношенню один до одного.

Вартість оренди робочого місця в коворкінгу залежить від низки факторів, серед яких площа, розташування, обладнання та цінова політика орендодавця. На вартість впливає тривалість оренди: чим довша оренда, тим дешевша добова ставка. Найдешевше коштує "динамічне місце", коли користувач приходиться з ноутбуком і може вільно користуватися будь-яким доступним місцем[2].

Найдорожчі - окремі, добре обладнані, розкішно мебльовані та гарні офіси для переговорів і конфіденційних зустрічей з партнерами.

Коворкінг-офіси стануть у нагоді компаніям, працівники яких розкидані по різних містах чи країнах. Спільні офіси - ідеальне рішення, особливо якщо ви вийшли на новий ринок (чуже місто чи країну) і не маєте достатнього бюджету для оренди повноцінного офісу. Окрім коворкінгів, існують інші подібні простори, такі як тайм-кафе, анти -кафе та тайм-клуби. Це все соціальні організації, але вони мають багато спільних рис та особливостей.

Сьогодні коворкінги існують майже в усьому світі (табл. Б.1). Історія коворкінг-центрів почалася в США у 2005 році. Бред Ньюберг, посередній програміст, хотів орендувати офіс для своєї роботи, але вартість такої нерухомості здавалася йому не виправдано високою. Тож він вирішив поєднати свою діяльність з підприємницьким духом. Орендувавши велике приміщення за півціни, він зміг об'єднати роботу таких же фрілансерів, як і він сам. Результати окупилися, і народився новий тренд під назвою коворкінг. За три роки ініціатива Ньюберга створила феномен, який поширився по всьому світу.

Багато принципів коворкінгу з'явилися з наступних рухів та моделей:

1. "Відкритий код". Учасники цього руху випускають вихідний код програмного забезпечення з невеликою фінансовою

вигодою або взагалі без неї. Учасники руху коворкінгів мають схожі ідеї[3].

2. Фріланс. Модель "фрілансу", в якій люди беруть на себе відповідальність за власну продуктивність, кар'єру та дохід без суворого клієнтського менеджменту і самостійно шукають замовлення, також знайшла своє представництво в коворкінгах. По суті, спільні офіси не обмежують свободу учасників, але процес пошуку клієнтів, визрівання ідей та формування команд відбувається швидше.
3. Аутсорсинг. Локації, які географічно об'єднують багатьох "художників-фрілансерів", насамперед покликані створити належне робоче середовище. Теоретично фрілансери в спільних офісах можуть об'єднуватися над великими проектами і працювати разом швидше та продуктивніше, ніж ті, хто має доступ до них лише через веб-інтерфейс.

Пандемія трансформувала концепцію та природу офісу. Це пов'язано не лише з глобальною діджиталізацією та міграцією комунікацій в онлайн, а й зі зміною сприйняття робочого місця. За оцінками Verizon, лише 25% працівників планують повернутися в офіс на повний робочий день.

У багатьох компаніях офіси відкритого дизайну з коворкінгами все ще залишаються нормою. Але якщо міленіали віддають перевагу коворкінгам, то представникам покоління Альфа, які працюватимуть у глобальних компаніях майбутнього, складно обробляти інформацію в оточенні шуму та натовпу.

Капсульні офіси можуть стати ідеальним робочим простором для покоління Альфа. Такі офіси можуть бути обладнані кондиціонерами, електричними розетками, інтерактивними мультисенсорними столами та планшетами[4].

Громіздке обладнання, таке як системні блоки, монітори та кабелі, розкидані всюди, відходять у минуле.

Крім того, в майбутньому все більшу роль відіграватимуть мобільні або plug-and-play офіси (рис. А.1), які можна встановити в готелях, торгових центрах та університетських кампусах. Такі робочі місця обладнані навісами, сонячними панелями та розетками для ноутбуків.

Робота є невід'ємною частиною повсякденного життя. Розумні крісла, що масажують спину, та інтерактивні мультисенсорні столи, які замінюють комп'ютери, змусять багатьох людей повернутися до роботи з комфортом.

1.2. Видові характеристики коворкінгів

Коворкінг-центри можуть бути спеціалізованими або відкритими. Спеціалізовані коворкінги класифікуються за певними критеріями, наприклад, для представників певних національностей, тільки для певної статі, за певною спеціалізацією тощо.

Типи коворкінг-центрів:

1. звичайні офіси. Офіс, обладнаний найнеобхіднішим для виконання бізнес-проектів, наприклад, меблями, комп'ютерною технікою та канцелярським приладдям. Також можуть надаватися додаткові послуги[5].
2. виробничі офіси. Найпоширеніший тип офісу, але не найпоширеніший. У таких закладах клієнти беруть в оренду виробничі приміщення. Як правило, такі центри спеціалізуються на виробництві певної продукції. Зазвичай вони не потребують спеціального обладнання чи високих енерговитрат і обмежуються лише необхідним - приміщенням, оргтехнікою, меблями та інтернетом. Такі коворкінги добре підходять для бізнесменів, керівників компаній, менеджерів і торговців. Часто власники коворкінгів ділять свої приміщення на тематичні зони, щоб привернути до себе увагу. Наприклад,

HeraHub у Вашингтоні - це коворкінг для жінок, створений жінками для жінок (рис. А.2). У Філадельфії є центр виключно для молодих єврейських бізнесменів, а в Нью-Йорку - офіс, який надає простір виключно для письменників.

3. творчі майстерні. Це місця, де люди збираються разом, щоб розкрити свій творчий потенціал. Вони організують майстер-класи, творчі заняття, заходи та конкурси. Також організують майстерні хенд-мейду, прикладом чого є швейний коворкінг (Рис.А.3). Такі майстерні нічим не обмежені, можливо, лише простором. Тут можна отримати все, що завгодно: 3D-принтер, всілякі матеріали (тканина, папір, фурнітура, дерево, скло). Але створення такого простору потребує багато часу та зусиль. Однак, у разі успіху, об'єкт може швидко окупитися не лише з точки зору матеріалів та оренди, а й за рахунок відкриття магазину в центрі та продажу виробів ручної роботи, виготовлених самими клієнтами.
4. центри ремесел. Повністю обладнані для того, щоб клієнти могли виготовляти власні вироби власноруч. Цей тип є досить новим і являє собою автентичну майстерню, де можна створювати шедеври з будь-якого матеріалу напрокат (наприклад, ювелірний коворкінг). Прикладом такого центру є столярний коворкінг.
5. дитячі центри. Такі центри включають ігрові майданчики, заняття, майстер-класи, танці та рухливі ігри на свіжому повітрі. Фахівці працюють з дітьми над цікавими заняттями (експериментують, танцюють, навчаються різним навичкам). Часто такі коворкінги є також простором для батьків, які можуть проводити час з дітьми або працювати в окремій кімнаті. Big and Tiny, запущений у липні 2018 року в Санта-

Моніці, Каліфорнія, є прикладом унікального простору, що сприяє продуктивності, творчості та спілкуванню (Рис. А. 4).

6. вуличні центри. Хоча звичайні офіси можуть бути творчими, дитячими, ремісничими тощо, цей тип розташовується на відкритому повітрі, тобто в парку чи сквері, і включає в себе ті ж зони (ігрові, робочі, декорації, предмети тощо). Це досить популярний тип, але в країнах з суворим кліматом такі місця навряд чи будуть користуватися великим успіхом [6]. Також, місце для роботи на свіжому повітрі під назвою Green hub планують створити неподалік від станції метро Гідропарк за кілька метрів від пляжу на Дніпрі (Рис.А.5).
7. антикафе. Коворкінг, де ви платите за час, проведений у просторі, а не за оренду приміщення. У таких місцях люди можуть працювати, відпочивати, спілкуватися з іншими, пити чай або каву. Антикафе зазвичай оформлені в простому стилі, створюючи атмосферу затишку і комфорту. Вони зазвичай дешевші, ніж коворкінг-центри, але не завжди мають всі послуги, необхідні для роботи (Рис.А.6).
8. бібліотеки. Деякі бібліотеки пропонують простори для співпраці та коворкінгу. Вони надають тихе місце для роботи, доступ до книг і журналів, інтернету та принтерів. Орендна плата зазвичай нижча, ніж в інших типах коворкінгів, але послуги та можливості можуть бути обмежені (рис. А.7).

У кожного типу коворкінгу є свої плюси і мінуси, і вибір залежить від конкретних потреб і вимог людини [7]. Спільні офіси та коворкінг-центри пропонують усі необхідні послуги та можливості, тоді як бізнес-інкубатори можуть допомогти вам розвинути свій бізнес та отримати додаткову

підтримку. Анті-кафе та бібліотеки підходять для тих, хто прагне простої, затишної атмосфери і не потребує додаткових послуг.

Робота в коворкінгах підходить різним категоріям людей. По-перше, фрілансерам, які працюють віддалено і шукають місце для роботи поза домом, щоб уникнути ізоляції та забезпечити професійне середовище. Коворкінги також вигідні для стартапів, підприємців та фрілансерів, яким потрібен простір для зустрічей з клієнтами та колегами. Коворкінг-центри та бізнес-інкубатори корисні для людей, які потребують додаткових послуг та підтримки для розвитку свого бізнесу. Нарешті, антикафе можуть привабити людей, які шукають місце для роботи та відпочинку в доступній, неформальній атмосфері. Загалом, коворкінги підходять для людей, які шукають гнучкий робочий простір, де вони можуть спілкуватися і працювати разом з іншими професіоналами.

У коворкінгах існують різні форми роботи на вибір. Найпоширеніша форма - оренда робочого місця. Це підходить для людей, які постійно шукають роботу і не хочуть витратити час на пошук або облаштування власного офісу. На робочому місці зазвичай є все необхідне для роботи, включаючи стіл, стілець і доступ до інтернету.

Інший спосіб роботи - орендоване приміщення. Цей спосіб роботи підходить для людей, які шукають більший робочий простір [5]. Приміщення також можна використовувати для командної роботи та проведення заходів. Простір також можна використовувати для облаштування власного офісу.

Третій тип робочого простору - це віртуальний офіс. У віртуальному офісі ви отримуєте не лише адресу компанії, але й доступ до послуг секретаря та кімнати для переговорів. Це підходить для людей, які не хочуть мати постійний офіс, але потребують офісної інфраструктури та послуг.

Коворкінги пропонують цілий ряд послуг, які полегшують роботу. До них відносяться високошвидкісний доступ до Інтернету, відеоконференцзв'язок, кухні, кавоварки, принтери та сканери.

Деякі коворкінги також пропонують послуги секретаря, який може допомогти з оформленням документів, бронюванням квитків та організацією зустрічей. Ви також можете орендувати конференц-зали та кімнати для зустрічей і презентацій.

Переваги роботи в коворкінгу включають гнучкість, можливість спілкуватися та співпрацювати з іншими професіоналами, а також доступ до інфраструктури та зручностей без додаткових витрат. Коворкінги також можуть запропонувати ряд переваг, таких як навчання, консультування та нетворкінгові заходи, які можуть сприяти розвитку бізнесу та професійному зростанню.

Однак до недоліків роботи в коворкінгах можна віднести брак особистого простору та приватності, а також необхідність ділитися ресурсами та спільним простором з іншими. Коворкінги також можуть не підходити для всіх видів роботи або професійної діяльності, які вимагають високого рівня конфіденційності або особливих умов праці.

1.3. Світові тенденції у новітньому дизайні коворкінгів

Правильно організований офісний простір мотивує співробітників працювати старанніше, допомагає їм повністю розкрити свій професійний потенціал і знижує втоми в кінці робочого дня. Приємна атмосфера в офісі також позитивно впливає на фінанси компанії. Перше враження, яке відвідувачі отримують про компанію, базується на естетичних елементах офісу.

Зручний робочий простір. Як створити робочий простір, де кожен почуватиметься комфортно? Адже у кожного свої критерії оцінки рівня

комфорту. Незважаючи на свою суб'єктивність, з часом у робочому середовищі простежуються певні тенденції [8]:

- Інтер'єр повинен бути презентабельним і привабливим (як в офісах Google та Warby Parker) (рис. А.8)
- Необхідно максимально використовувати наявний простір і дотримуватися стриманого, ритуального стилю
- Правильно розставити акценти за допомогою освітлення
- Меблі повинні бути функціональними та зручними; обстановка повинна бути затишною
- Планування має бути інтуїтивно зрозумілим та ергономічним
- Інтер'єр повинен підкреслювати індивідуальність компанії.

Якщо ви збираєтеся зняти офіс в Києві, вам слід відштовхуватися від вищевказаних критеріїв. Це пов'язано з високою вартістю масштабного перепланування в бізнес-центрах.

Створіть робочий простір в кабінеті керівника. Кабінети керівників зазвичай обставляють більш значними меблями і технікою. Це робиться як для того, щоб підкреслити їх більш привілейоване становище, так і для того, щоб продемонструвати процвітання організації під час зустрічей. Це робиться для того, щоб відвідувачі бачили, наскільки добре і впевнено стоїть компанія на ногах.

Облаштування робочого простору. Компанії, які віддають перевагу відкритому простору, повинні організувати окремі робочі зони для своїх співробітників. Таким чином можна візуально розділити наявний простір, а невеликі перегородки або м'які панелі відіграють важливу роль у зниженні рівня шуму.

Навіть найбільш комунікбельні та відкриті працівники потребують індивідуального робочого простору. Інакше можуть виникнути проблеми з концентрацією уваги.

Згідно з чинними санітарно-гігієнічними нормами, оптимальний температурний діапазон для комфортної роботи в офісі становить від +21 до +25 градусів за Цельсієм. Вологість повітря при роботі за комп'ютером не повинна перевищувати 60 відсотків.

Кімнати для переговорів. Конференц-зали або кімнати для переговорів необхідні для кращого розуміння нової інформації, прийому гостей і представників преси, донесення основних ідей керівництва до всіх співробітників організації одночасно, голосування і прийняття колективних рішень в інтересах компанії, а також для навчання співробітників [9]. Як правило, конференц-зали обладнані екранами, проекторами та фліпчартами для більш ефективної роботи. У Київському бізнес центрі вже є добре обладнані кімнати для переговорів, вам потрібно лише пройти процедуру бронювання.

Архів і бібліотека. Невеликі ізольовані приміщення дозволяють співробітникам сховатися від робочої метушні і вивчити важливі документи в спокійній обстановці. Спокійна атмосфера дозволяє працівникам краще зрозуміти суть інформації, приймати виважені рішення та працювати більш ефективно. Тому важливо, щоб приміщення було повністю ізольоване від зовнішніх подразників. Це особливо важливо в офісах з відкритим плануванням, де лише ключові керівники компанії мають окремі кабінети.

Командні бокси. На відміну від архівів чи бібліотек, вони дозволяють кільком людям зібратися разом для роботи над одним проектом. Якщо планування бізнес-центру не передбачає такої кімнати, може бути достатньо відокремити певні зони в офісі (наприклад, жалюзі, скляні стіни або ширми).

В ідеалі співробітники повинні сидіти обличчям один до одного. Таким чином можна заохотити до спілкування.

Зона очікування. Вона повинна бути виконана в сучасному, розмовному стилі та облаштована максимально комфортно. Оформленню зони очікування слід приділяти велике значення, адже вона є своєрідною візитною карткою компанії.

Кімнати відпочинку. Забезпечити співробітників усім необхідним, щоб тимчасово відволіктися від монотонності роботи та перекусити під час обідньої перерви. У кімнаті відпочинку ви можете поспілкуватися з колегами у невимушеній та неформальній атмосфері без жодних формальностей. Це зближує людей і сприяє появі креативних ідей[10]. Кухонна зона в кімнаті відпочинку не призначена для зберігання їжі. Обстановка створена для того, щоб люди могли швидко розігріти домашню їжу.

Сучасні офіси повинні мати всі зручності, доступні на сьогоднішній день. Вони мають бути світлими, теплими, безпечними, просторими та зручними. Тісні кабінети, незручні стільці, запылені і громіздкі шафи та незручне лампове освітлення залишилися в минулому. Сучасні офіси - це багатофункціональні та комфортні простори, де люди можуть продуктивно працювати протягом усього дня. Меблі виготовлені з екологічно чистих матеріалів. Приміщення просторі та зручно розділені на зони. Робочі місця обладнані з урахуванням індивідуальних особливостей.

Як облаштувати офіс? Починати слід з певних критеріїв. Наразі більшість бізнес-центрів Києва облаштовують офіси наступним чином:

- Стильні стелажі, стільці та столи
- Не громіздке обладнання
- Центральна система вентиляції та кондиціонування;
- Кухня для громадського харчування

- Необхідні канцтовари
- Кулер для води (ємність розраховується відповідно до кількості працівників) [9].

Чим кращі умови праці, тим ефективніше працюють співробітники.

Вибір офісних меблів. Меблі повинні бути максимально зручними. Особливо це стосується стільців, які використовуються вісім годин на день. Вони повинні бути регульованими, щоб можна було відрегулювати спинку, підлокітники, підняти та опустити сидіння. Стілець повинен витримувати такі операції і не бути неякісною моделлю.

Матеріали, що використовуються при виготовленні таких меблів, повинні бути екологічно чистими і безпечними для людського організму. Ергономічні стільці та відповідні столи слід підбирати таким чином, щоб уникнути перенапруження тіла працівника (спини, шиї, ніг та рук).

Офісні комп'ютери. У кожному офісі є комп'ютер. Вони завжди були важливою частиною робочого процесу. Їх слід обирати відповідно до завдань, які ви плануєте делегувати своїм співробітникам. Якщо ваша компанія займається програмуванням або дизайном, вам потрібен потужний комп'ютер, який витримає тривалу роботу з "важкими" програмами. Аксесуари для ПК також повинні бути якісними.

Офісна техніка. Як і комп'ютери, її слід обирати відповідно до ваших потреб. Якщо ви плануєте копіювати, сканувати та надсилати факси, варто використовувати багатофункціональний принтер (БФП). Якщо ви плануєте багато друкувати, вам слід використовувати швидкий принтер.

Якщо в офісі працює багато співробітників, рекомендується встановити на кухні кавоварку з великим резервуаром для води та зерен. Різні працівники мають різні смаки та вподобання, тому в наявності повинні бути різноманітні напої. Не обов'язково купувати кавомашини. Їх також можна взяти в оренду.

Це найкращий варіант для тих, хто не має зайвих грошей на купівлю такого кухонного обладнання.

Аптечки потрібно передбачити на 30 осіб. Як правило, вони містять медикаменти та медичне обладнання для надання першої допомоги при відкритих ранах, стрибках тиску та серцевих нападах. В аптечці повинні бути дезінфікуючі засоби, жарознижуючі, гіпотензивні, антигіпертензивні та знеболюючі препарати. Вони значно полегшать стан до приїзду швидкої допомоги.

Висновки до розділу 1

У першому розділі було визначено історичні передумови появи коворкінгів, проаналізовано основні їх види та охарактеризовано їх. З розвитком гіг-економіки та збільшенням кількості самозайнятих людей, фрілансерів та підприємців, виникає потреба у просторах, де люди можуть працювати, обмінюватися досвідом та співпрацювати. Коворкінги пропонують не лише робочий простір, але й додаткові послуги, такі як конференц-зали, приміщення для проведення презентацій та кав'ярні.

Сучасні коворкінги - це ергономічні простори, де кожне робоче місце спроектоване з думкою про комфорт і продуктивність. Зручні меблі, зони відпочинку та добре обладнані робочі столи стають нормою. Сучасні коворкінги пропонують різноманітні робочі зони, включаючи відкриті простори, тихі зони для зосередження, кімнати для переговорів, лаунжі та кухні. Гнучкість у виборі місця для роботи стає важливим елементом дизайну.

РОЗДІЛ 2. СТАНОВЛЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РОЗВИТКУ КОВОРКІНГІВ В УКРАЇНІ

2.1. Еволюційні засади розвитку культури коворкінгів в Україні

Коворкінг перекладається з англійської як "співпраця" або "робота" і означає командну роботу. У ширшому розумінні коворкінги - це різноманітні організації, призначені для тимчасового або довготривалого використання групами людей з різними професійними потребами.

Перший коворкінг з'явився у 2005 році. Його надихнув Бред Ньюберг, програміст, який зіткнувся з дилемою вибору між офісною роботою та фрілансом.

Він орендував кімнату в офісній будівлі і поділився ідеєю з однодумцями, створивши перший простір під назвою Nat Factory у Сан-Франциско (Рис.А.9).

Пізніше Бред став співзасновником Citizen Space, першого коворкінгу "тільки для роботи", який започаткував глобальний рух.

За три роки ідея поширилася по всьому світу. Багато коворкінгів було створено інтернет-підприємцями, які шукали альтернативу роботі в кав'ярнях і кафе або в усамітненні незалежних чи домашніх офісів [11].

Сьогодні коворкінги стали великим бізнесом, на який припадає 8 мільйонів квадратних метрів офісних площ лише в США. Минулого року компанія WeWork, найбільший у світі коворкінг, досягла оцінки у 20 мільярдів доларів США; WeWork обслуговує понад 120 000 клієнтів, і навряд чи знайдеться велике місто, де б не було популярних коворкінг-просторів.

Коворкінг можна вибрати на будь-який смак. Ви можете працювати у великому місті з видом на круті вулиці, спостерігати за хвилями, що розбиваються об піщаний пляж під час зустрічі, або спостерігати за стрибками

кіз у швейцарських горах. В Індонезії теж є коворкінги вздовж узбережжя із зеленими пальмами, бамбуком та органічними напоями.

Вид чудовий, але є й інші причини, чому ви можете віддати перевагу коворкінгу, а не затишному ліжку вдома. Коворкінги є важливими соціальними місцями зустрічей для людей, які зацікавлені в синергії, що створюється завдяки взаємодії з однодумцями в одному просторі, які поділяють спільні цінності, але працюють незалежно один від одного.

Дослідження показують, що коворкінги надають людям соціальну підтримку і є важливими для того, щоб вони відчували себе щасливими. Щоб ще більше посилити цей ефект, вчені рекомендують розміщувати в таких просторах екрани, на яких відображається інформація про досвід, навички та інтереси присутніх людей. Це ще більше полегшить початок розмови і дозволить однодумцям та людям схожих професій краще розуміти і підтримувати один одного. Ці умови також забезпечують органічний розвиток особистих і професійних компетенцій та кваліфікацій.

Окрім соціальної підтримки, коворкінги надають працівникам простір для більш зосередженої роботи. Тихі кімнати для зосередження так само важливі, як і робочі місця для групової роботи[12].

Зони відпочинку також важливі в коворкінгах. Перерви між завданнями необхідні для того, щоб організм відновлювався і знімав напругу та стрес, накопичені протягом робочого дня.

Наш мозок отримує найбільше енергії, коли займається простими, але абсолютно не пов'язаними з роботою справами. Спілкування з колегами, прогулянка, лежання в гамаку, мрії, гра в більярд або настільний теніс - чудові способи зняти стрес і сфокусувати увагу.

Однак гортання стрічок соціальних мереж під час перерви не дає вашому мозку можливості перезавантажитися.

Згідно з дослідженням, 70% тих, хто працює в коворкінгах, вважають, що вони здоровіші, ніж у традиційному офісному середовищі.

Ми майже звикли працювати з дому, але нам буває важко мотивувати себе. Іноді нам не вистачає енергії, щоб змусити себе працювати, і ми відволікаємося на домашні справи.

Коли міста по всьому світу почали знову відкриватися, компанії та працівники зіткнулися з сумнівами щодо того, чи варто повертатися у свої фізичні приміщення і чи безпечно це.

Компанії шукають вихід. В результаті у нас виникла ідея організувати великі віртуальні робочі простори, де здоров'я, безпека та гнучкі умови праці мають першорядне значення. Люди також платять, щоб приєднатися до спільної кімнати Zoom і працювати з іншими людьми в режимі реального часу.

Переваги практично однакові для людей, які працюють у традиційному коворкінгу або в онлайн-офісі. Те саме, що відбувається в коворкінгах і кафе, де люди працюють навколо вас, відбувається і в Інтернеті.

Найбільшими перевагами онлайн коворкінгу є географічне розмаїття колег і 24-годинна активність у робочому просторі. Ви можете познайомитися з колегами з усього світу, і якщо ви звикли працювати вночі, завжди знайдеться хтось на іншому кінці світу, хто зараз чимось зайнятий.

Ті, хто обрав коворкінг онлайн, кажуть, що протягом місяців пандемії вони не відчували себе відірваними від однопумців, цікавих людей. Дехто каже, що це дуже важливо і набагато продуктивніше, ніж мати колег по роботі.

Просто перебування поруч з іншими людьми, які виконують ту саму роботу, незалежно від того, схожу вона чи ні, дає додаткову мотивацію.

Люди в одному онлайн коворкінгу також обмінюються ідеями один з одним і обговорюють свою роботу в соціальних мережах. Як і в звичайному коворкінгу, тут є кава-брейки та сеанси медитації.

Ви також можете налаштувати свій віртуальний офісний простір так само, як і фізичний офіс, зі стуком у двері, приватними зустрічами та кімнатами для групових нарад.

У віртуальних просторах ви можете бачити, над чим працюють інші люди в будь-який час і в будь-якій кімнаті. Наприклад, ви можете бачити, чи зустрічається група людей у віртуальній переговорній кімнаті, чи хтось розмовляє по телефону.

Все, що вам потрібно або ви хочете зробити в офісі, можна безпечно і легко зробити на онлайн-платформі для коворкінгу. Цей дух командної роботи та товарищкості - саме те, що потрібно для підтримки мотивації та впевненості в собі, коли ви працюєте вдома.

Творці цих коворкінгів щодня створюють низку ініціатив з розвитку, тестують нові методи підвищення продуктивності та управління часом для віддаленої роботи [13].

Іншими словами, працювати незалежно зовсім не означає працювати на самоті. Сучасні віртуальні офісні простори дозволяють співпрацювати з колегами в режимі реального часу. Багато людей не сприймають такий спосіб роботи серйозно, надаючи перевагу фізичному контакту та реальним офісам. І це зрозуміло, адже найпродуктивніший робочий простір для кожного свій.

Фактори, що впливають на результати коворкінгу:

- Розташування - зазвичай у центрі ділового району міста, зручне з точки зору близькості до навколишньої інфраструктури та

партнерів, а також забезпечення взаємодії з резидентами коворкінгу.

- Зонування простору - відкриті та закриті робочі зони, зони для зустрічей, їдальні, зони для проведення лекцій/семінарів, зони відпочинку та дитячі ігрові кімнати.
- Ергономічний підхід - адаптація робочих місць, меблів та робочих предметів з урахуванням психологічних та фізіологічних особливостей людського організму для оптимізації загальної продуктивності.
- Інтер'єр - цікаві дизайнерські рішення та кольорові рішення впливають не лише на продуктивність праці, але й на креативність резидентів коворкінгу.
- Політика організаторів - зворотній зв'язок з клієнтами, гнучка цінова та маркетингова політика, ретельно підібрані послуги для заходу, інформаційна безпека.
- Облаштування центру - зручність роботи, інформаційна безпека, необхідна технічна підтримка, сучасне обладнання.

Існує три варіанти, з позиції яких можна розглядати коворкінги:

- Спільна оренда офісних приміщень для полегшення роботи незалежних працівників у різних сферах діяльності
- Модель організації робочого простору, де вільні та незалежні учасники можуть максимально комфортно виконувати свою роботу[12]
- Принцип організації робочого простору, який передбачає поєднання гнучких послуг і добре організованого робочого середовища, що заохочує обмін думками та генерування нових ідей завдяки взаємодії між учасниками та конкретній політиці організаторів, щоб дати можливість незалежним і вільним

учасникам здійснювати свою діяльність якомога комфортніше та ефективніше.

2.2. Вимоги до проектування та класифікаційні ознаки

Розглядаючи основні вимоги до проектування коворкінгів та спираючись на чинне законодавство України, визначено доцільність основою взяти нормативно-правові документи стосовно проектування офісів.

Офіси призначені для роботи та обслуговування людей. Всі технічні вимоги описані в ДБН В.2.2-9:2018.

Проектна документація базується на Законі України "Про регулювання містобудівної діяльності", "Про архітектурну діяльність", "Про охорону культурної спадщини", "Про населені пункти" щодо будівництва об'єктів, затверджених Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 16.05.2011 № 45. Порядок розроблення проектної документації базується на Постанові Кабінету Міністрів України від 25.05.2011 № 559 "Про містобудівний кадастр", ДБН А.2.2-3-2014 "Склад та зміст проектної документації на будівництві", ДБН 360-92** "Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень", ДСП 173-96 "Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів", ДБН В.1.1.7-2016 "Пожежна безпека у будівництві", ДБН В.1.2-12-2008 "Будівництво в умовах інтенсивної забудови. Вимоги безпеки", ДБН В.1.2-14-2009 "Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ", ДБН В.2.3-15:2007 "Автостоянки і гаражі", ДБН В.2.2-5:2011 "Благоустрій територій", ДБН В.2.2-9-2009 "Будинки і споруди. Громадські будинки і споруди. Основні положення", ДСТУ БА.2.2-7:2010-04-21 "Проектування. Розділ "Інженерно-технічні засоби цивільного захисту (цивільної оборони) у складі проектної документації на будівництво об'єктів. Основні положення",

ДБН В.2.2-17:2006 "Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення" та інших будівельних норм, державних стандартів і правил, планувальні обмеження (зони охорони об'єктів культурної спадщини, межі історичних ареалів, зони регулювання забудови, ландшафтні охоронні зони, зони дії режимів спеціального використання, зони охорони археологічних культурних шарів, на які поширюються режими спеціального використання, охоронні зони об'єктів природно-заповідного фонду, прибережні захисні смуги, санітарно-захисні зони).

Захищати охоронні зони від існуючих та запланованих об'єктів громадського обслуговування або об'єктів громадського обслуговування, що не підлягають перенесенню, необхідно відповідно до ДБН 360-92**, згідно додатків 8.1, 8.2, 8.3.

Розміщення інженерних мереж та захист природоохоронних територій від існуючих та запланованих інженерних мереж здійснюється відповідно до ДБН 360-92** "Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень", "Правил приєднання електроустановок до електричних мереж", ДБН В.2.5-74:2013 "Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди", ДБН В.2.5-75:2013 "Каналізація. Зовнішні мережі та споруди", ДБН В.2.5-39:2008 "Теплові мережі", ДБН В.2.5-20:2001 "Газопостачання".

Перед початком проектування необхідно отримати інформацію про раніше запроектовані мережі в районі розташування об'єкта в Управлінні інженерно-транспортної інфраструктури Департаменту містобудування та будівництва виконавчого органу міської ради (міської державної адміністрації)[14].

Відповідно до ДБН В.1.3-2:2010 "Геодезичні роботи в будівництві", геодезичний контроль параметрів об'єкта здійснюється наступним чином:

- a) Геодезична перевірка інженерної мережі відповідно до проектних вимог[15]
- b) Геодезичне дослідження планового та фактичного висотного положення підземної інженерної мережі. Дане геодезичне дослідження виконується відповідно до "Положення про містобудівний кадастр", затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 559 від 25.05.2011 р. та наказів міської виконавчої влади для включення до ІР ЕКТО як інформаційного джерела містобудівного кадастру міста. Інформація подається до Управління інженерно-транспортної інфраструктури Департаменту містобудування та архітектури (Департамент містобудування та архітектури) для включення до ІК ЕКТО як інформаційного джерела міської державної адміністрації.

Враховувати потрібно також вимоги ДБН А.2.2 «Склад та зміст проектної документації на будівництво» від 3 лютого 2014 року; Правила приєднання електроустановок до електричних мереж, затверджені Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики № 32 від 17 січня 2013 року; Наказ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України № 190 від 27 червня 2008 року "Про затвердження Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України".

Дослідження показало, що коворкінги можна класифікувати за такими критеріями: орієнтовані на користувача, спеціалізовані, професійно-орієнтовані тощо.

Оскільки коворкінги орієнтуються на потреби своїх користувачів, їх можна класифікувати як[16]:

- Простори "для всіх", які не призначені для конкретної групи відвідувачів (універсальні). Зазвичай вони слугують не лише для роботи, але й для відпочинку, творчості, проведення часу з друзями та колегами, організації спільнот тощо.
- Нішеві простори: простори, обладнані та оформлені для задоволення потреб певної групи користувачів (наприклад, професіоналізм, професійна орієнтація, соціальне призначення).

Коворкінги можна поділити на творчі, інженерні, виробничі та бізнес коворкінги, залежно від їхньої спеціалізації на певному виді діяльності. За професійною спрямованістю - розраховані на відвідувачів певної професії або суміжних професій (наприклад, дизайнерів, програмістів, письменників, брокерів).

За соціальним призначенням - коворкінги можуть бути розраховані на відвідувачів з різних соціальних груп, таких як жінки, чоловіки, діти, студенти, етнічні групи тощо. Залежно від типу організації робочого простору та планувальної структури коворкінги поділяються на:

- Community lounge або загальна зона - основне ядро класичного коворкінгу з окремими робочими зонами різної конфігурації в просторах приміщеннях. Робочі зони в коворкінгах умовно поділяються на "тихі простори" та "галасливі простори"
- Міні-офіси: закриті офісні приміщення, відокремлені від загальної зони та доступні лише для певних членів команди
- Офіси-студії: відносно більші офісні приміщення, ніж закриті офіси, підходять для невеликих команд/компаній, зі змішаним плануванням.

Коворкінги можна розділити за рівнем приватності робочого місця наступним чином:

- Відкриті - в першу чергу призначені для окремих користувачів або груп користувачів, які виконують відносно "тиху роботу" (наприклад, дизайнери, програмісти, письменники) і яким не заважає помірний шум. У коворкінгах відкритого типу користувачам зазвичай не виділяється окремий простір
- Напівприватні простори: крім коворкінгів, існують ізольовані індивідуальні робочі місця (кабінети, бокси), кімнати для переговорів і міні-презентацій, призначені для користувачів, які потребують усамітнення і тиші, або для груп, які часто обговорюють теми, пов'язані з роботою Простори. Місця для сидіння в таких просторах, як правило, розподіляються за користувачами
- Приватні кімнати - зони з окремими кабінетами різного розміру та місткості, призначені для користувачів, які потребують повної тиші або постійно беруть участь у гучних дискусіях чи телефонних розмовах. Такі простори можуть бути стаціонарними або надаватися на певний час співробітникам у загальних зонах.

Залежно від типу оренди робочого місця коворкінги поділяються на нерозподілені (перший прийшов, перший обслужений), де користувачі використовують вільний простір, доступний для них, і розподілені (довгострокова оренда, строковий контракт, членство або підписка), де простір закріплений за конкретними користувачами/компаніями [16].

Залежно від обсягу послуг, коворкінги можна поділити на ті, що пропонують мінімальні послуги (письмовий стіл, кава/чай, WiFi), і ті, що пропонують повний пакет зручностей та підтримки бізнесу. Залежно від типу бізнесу, деякі коворкінги працюють 24 години на добу, інші - за розкладом. Залежно від розташування будівлі (майданчика) в міському середовищі вони можуть бути вбудованими, вбудовано-прибудованими, окремо

розташованими, комплексними або колективними. Залежно від форми власності коворкінги можуть бути незалежними організаціями, частиною бізнес-центрів або навчальних закладів, різноманітними платформами. За ціною та рівнем комфорту розміщення і використання коворкінги можна поділити на бюджетні, середнього та преміум-класу. Коворкінги можна класифікувати відповідно до їхньої "атмосфери", одного з основних інструментів для залучення нових користувачів та створення спільноти вже існуючих, наступним чином:

- Коворкінги з формальною атмосферою, що нагадує традиційне офісне середовище. Формальна атмосфера створена для того, щоб користувачі могли ефективно працювати та співпрацювати. У таких просторах робочі зони переважають над зонами відпочинку
- Коворкінги з неформальною/творчою атмосферою, що нагадує клуб для дозвілля. Неформальна атмосфера спонукає користувачів до генерування ідей і творчості та допомагає об'єднати робочі та розважальні зони.

Найпоширенішими стилістичними підходами до оформлення різних типів коворкінгів є:

- Корпоративні рішення: простір оформлюється та облаштовується відповідно до корпоративного стилю оператора коворкінгу або материнської компанії
- Елітні та/або статусні рішення - стильні та комфортні інтер'єри з дорогими матеріалами, меблями та дорогим обладнанням
- Креативні рішення - використання нестандартних підходів до дизайну приміщень. Різноманітні конфігурації робочих місць, креативні меблі та аксесуари для створення затишної атмосфери

- Екологічні рішення - використання екологічно чистих і поновлюваних матеріалів, енергозберігаючого обладнання, озеленення та природні кольорові рішення
- Мінімалістичні - використання мінімалістичного підходу до проектування простору, простих і лаконічних меблів та матеріалів, мінімального декору. Слід зазначити, що кількість, тип і наповнення наявних просторів буде варіюватися залежно від типу приміщення, але основні елементи, такі як зручні робочі місця, доступ до Інтернету та мінімальна кухня/кафетерій, є обов'язковими[14].

2.3. Рекомендаційні засади при створенні коворкінгів

Дотримання правильної ергономіки є важливим для коворкінг-простору.

Глибина роздягальні за бар'єром не повинна перевищувати 6 м. Між бар'єром і вішалками повинен бути передбачений прохід не менше 1 м. Зовнішні вікна та балконні двері слід проектувати та встановлювати відповідно до ДСТУ)Н Б В.2.6-146.

Усі приміщення, зони та місця, де надаються послуги, повинні бути доступними для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення; сходи повинні відповідати вимогам ДБН В.2.2-40, ДСТУ ISO 93861, ДСТУ ISO 93862 та ДСТУ Б ISO 21542, для пересування осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення повинні бути передбачені пандуси, підйомники та інші пристрої.

Там, де ці приміщення знаходяться вище рівня землі, ліфт повинен бути обладнаний кабіною з такими розмірами: ширина b 1,1 м; глибина b 1,4 м; ширина дверей b 0,9 м.

Ліфт повинен мати незалежне керування з кабіни та з рівня підлоги з прямим виходом назовні[17].

У разі використання ліфтів ескалаторного типу повинні бути дотримані вимоги ДСТУ ISO 9589 та ДСТУ EN 115.

Рівень землі біля входу в будівлю повинен бути щонайменше на 0,15 м вищим за рівень пішохідної доріжки перед входом, а пандус повинен мати ухил не більше 8 відсотків.

Допускаються позначки рівня землі біля входу менше 0,15 м (включаючи заглиблення нижче позначки пішохідної доріжки) за умови, що вхід захищений від атмосферних опадів.

Розміри площі вестибюльної групи враховують максимальну пропускну спроможність, коефіцієнт варіації, необхідність забезпечення контролю і безпеки входу та тип будівлі або споруди різного призначення відповідно до будівельних норм[18].

При проектуванні вестибюльних груп у громадських будівлях їхню площу для супроводжуваних осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення слід збільшувати щонайменше на 0,5 м² на кожного супроводжувача відповідно до ДБН В.2.2-40.

Місткість гардеробу приймається відповідно до вимог будівельних норм залежно від типу будинку та споруди. Площу гардеробу для верхнього одягу за бар'єром слід приймати з розрахунку не менше 0,08 м² на одне місце, якщо використовуються консольні вішалки, або 0,1 м², якщо використовуються звичайні або підвісні вішалки.

У гардеробах самообслуговування щонайменше 15% вішалок повинні бути заввишки менше 1,3 м (у межах досяжності для людей на інвалідних візках та дітей) і бути доступними/функціональними для інвалідних візків).

При зберіганні верхнього одягу, сумок і портфелів у гардеробних, площа за бар'єром може бути збільшена на 0,04 м² на кожне місце.

Глибина гардеробу за бар'єром не повинна перевищувати 6 м. Між шлагбаумом і вішалками слід передбачити прохід не менше 1 м.

Зовнішні вікна та балконні двері повинні бути спроектовані та встановлені відповідно до ДСТУ Н Б В.2.6 146.

Усі приміщення, зони та пункти надання послуг повинні бути доступними для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення: Сходи, пандуси, підйомники та інші пристрої для пересування осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення слід передбачати відповідно до вимог ДБН В.2.2-40, ДСТУ ISO 93861, ДСТУ ISO 93862 та ДСТУ Б ISO 21542.

Головні входи громадських будинків повинні мати підходи та розміри, що враховують можливості всіх передбачених категорій відвідувачів. Кількість входів (виходів) слід визначати розрахунками, виходячи з місткості будівлі та експлуатаційних вимог.

Громадські будинки слід проектувати таким чином, щоб усі входи і виходи, крім технічних, у тому числі евакуаційні, були доступними для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення [19].

Входи та виходи з будинків повинні бути обладнані пандусами або іншими пристроями, що дозволяють піднімати осіб з інвалідністю на висоту входу в будинок, першого поверху або ліфтового холу відповідно до ДБН В.2.2-40. Перед входом слід передбачати майданчик розміром не менше 1,5 м x 2,5 м і водовідвідний патрубок.

У громадських будинках та громадських приміщеннях, вбудованих у будинки іншого призначення, біля кожного зовнішнього входу слід передбачати тамбур для тепло - та вітрозахисту, крім тих, що розташовані у IV кліматичній зоні. Розміри приміщень вестибюльної групи слід приймати з урахуванням максимальної пропускної здатності, коефіцієнта змінності,

необхідності забезпечення контролю і безпеки входів, а також типу і структури будинку різного призначення згідно з будівельними нормами.

Висота від підлоги до стелі приміщень першого поверху громадських будівель повинна бути не менше 3,0 м відповідно до технічних вимог. У коридорах і холах висота може бути зменшена до 2,5 м, а для допоміжних коридорів і комор - до 2,2 м, а для самостійних нежитлових допоміжних приміщень - до 1,9 м залежно від об'ємно-планувального рішення будинку з урахуванням технічних вимог.

Висоту об'єктів громадського призначення, що входять до складу житлового будинку, можна вважати висотою житлових приміщень, якщо їх місткість не перевищує 40 осіб, та закладів роздрібної торгівлі з торговельною площею до 250 м² за умови, що показники регулювання мікроклімату підтверджені розрахунком.

На ділянках з похилими стелями або в частинах ділянок з різною висотою середня (приведена) висота ділянки повинна відповідати вимозі щодо мінімальної висоти. При цьому висота будь-якої частини приміщення повинна бути не менше 2,5 м.

У коридорах та інших приміщеннях, де простір під стелею використовується для прокладання інженерних комунікацій, допускається висота 2,5 м від підлоги до підвісної стелі.

У громадських будинках допускається розміщувати внутрішні відкриті простори (атріуми) відповідно до вимог, наведених у додатку Б, за умови забезпечення додаткових заходів протипожежного захисту.

В даній зоні атріум розташований між кожним поверхом. Таке рішення приймається тому, що простір дозволяє реалізувати цей ефектний елемент дизайну. Вимоги до проектування мають бути чітко означені, щоб гарантувати, що атріуми не допускаються там, де це можливо.

Висновки до розділу 2

Сьогодні коворкінги в Україні не лише надають робочі місця, але й стали осередками творчості та інновацій. Це знаходить своє відображення в організації заходів, воркшопів та хакатонів, які сприяють обміну ідеями та створенню нових проектів. На місцевому рівні активно розвиваються коворкінги. Це стимулює розвиток бізнес-спільнот у містах за межами столиці та розширює можливості для підприємців і фрілансерів. Розвиток коворкінгів в Україні також зумовлений зростаючим попитом на гнучкі умови праці. Коворкінги пропонують різні тарифи, гнучкі графіки та розширені послуги, щоб задовольнити різноманітні потреби своїх клієнтів.

Також у другому розділі визначено нормативно-правову базу стосовно вимог до проектування коворкінгів та досліджено основні засади створення коворкінгів. До них можемо віднести першочергове дослідження ринку та цільової аудиторії у регіоні потенційного розміщення майбутнього коворкінгу, гнучкі та урізноманітнені робочі простори, якісне забезпечення технічними засобами, сприяння співпраці, забезпечення ергономічного та комфортного для роботи дизайну, провадження безпечних умов праці та за необхідності створення умов конфіденційності, впровадження додаткових сервісів та гнучких тарифів, інноваційні впровадження, адаптивні поліпшення та ведення чіткої звітності.

РОЗДІЛ 3. МИСТЕЦТВО СТВОРЕННЯ УНІКАЛЬНИХ ДИЗАЙНІВ КОВОРКІНГІВ

3.1. Ключові компоненти та їх роль у функціональності коворкінгів

Належне функціонування коворкінгу принаймні частково залежить від його обладнання. Зазвичай офісні меблі включають в себе столи, стільці, шафи, тумби, полиці, тумби, вішалки, гардеробні та стелажі.

Цей базовий набір меблів дозволяє повністю використовувати коворкінг. Офісне обладнання також є важливою частиною коворкінгу. Сьогодні таке обладнання є невід'ємною частиною добре облаштованого місця у коворкінг-просторах. Це обладнання включає в себе комп'ютери, копіювальну та розмножувальну техніку (принтери, сканери, копіювальні апарати, джерела безперебійного живлення, флеш-накопичувачі та зовнішні жорсткі диски)[20]. Без них коворкінг-простір був би неможливий. Він виконує всі важливі завдання, які існують у сучасному суспільстві.

Однією з ключових частин коворкінгу є мережа та підключення до Інтернету. Офіс повинен бути на зв'язку 24/7. Дуже важливу роль відіграють роутери. Для цього можна встановити спеціальні генератори або джерела безперебійного живлення, які забезпечать безперервне живлення критично важливих компонентів.

У конференц -залах можна встановити телевізори та проектори для відображення інформації під час нарад та зборів персоналу.

Співробітникам потрібен власний робочий простір з усім необхідним для роботи обладнанням. В одному приміщенні може бути кілька принтерів.

У будівлях громадського призначення варто контролювати вимоги до електрообладнання та освітлення, автоматизовані системи інженерного обладнання слід проектувати відповідно до ДБН В.2.5-20, ДБН В.2.5.28,

НПАОП 40.1-1.32, СНиП 2.04.01, СНиП 2.04.05, СНиП 3.05.01, СНиП 3.05.06, СНиП 3.05.07 та інших чинних нормативних документів.

Також слід звернути увагу на матеріали підлогового покриття, оскільки саме на підлогу припадає найбільше навантаження. Приступаючи до ремонту приміщення майбутнього коворкінгу, слід оцінити типові навантаження на підлогу офісів та інших приміщень. Для цього слід проаналізувати кількість співробітників, відвідувачів (якщо вони приходять в загальний робочий простір), інтенсивність руху та інші фактори. Існують загальні вимоги до ідеальних матеріалів для підлогових покриттів. До них відносяться:

- Легкість в обслуговуванні та прибиранні
- Безпека (ефект нековзання, відсутність шкідливих газів)
- Можливі відповідні колірні рішення; привабливий дизайн
- Стійкість до сонячного світла
- Зносостійкість
- Антистатичні властивості
- Оптимальна вартість матеріалів та їх введення в експлуатацію
- Ефективне шумопоглинання[21].

Далі необхідно обрати тип матеріалу для підлоги. Існує кілька перевірених типів покриттів:

- Комерційний лінолеум. Він найдоступніший за ціною і простий в укладанні. До недоліків можна віднести те, що він залишає ямки на підлозі, коли на нього ставлять важкі меблі або техніку.
- Ламінат 31-34 класу. Красивий, надійний і простий в укладанні та догляді. Недолік - погана звукоізоляція.
- Комерційні килимові покриття. Виготовляються переважно з поліаміду. Матеріал з хорошою зносостійкістю і простий в

обслуговуванні. Коли справа доходить до плюща. Недолік - висока ціна.

- Керамічна плитка. Ідеально підходить для офісів з великою прохідністю. Недоліки: монтаж займає багато часу.
- Наливна підлога. Рекомендується для приміщень з високим навантаженням.

Для облицювання стін і стелі можна використовувати будь-який матеріал, залежно від дизайну і бюджету, оскільки вони не піддаються таким же механічним навантаженням, як підлога.

Комфорт, зручність і художньо-естетичні якості приміщення - головні цілі дизайну інтер'єру в будь-якому просторі. Комфорт визначається функціональним умеблюванням приміщення, умови якого визначаються метою, для якої підібрані меблі, і процесами, що відбуваються в цих приміщеннях.

Для визначення правильних анатомічних особливостей дизайнери меблів використовують розміри людського тіла в різних положеннях.

Робочі зони включають столи, стільці та невеликі шафи для зберігання речей. Правильна робоча зона в горизонтальній площині обмежена віртуальною дугою, що обмежена краями пальців правої та лівої руки із зігнутими в ліктях. Ця зона має ширину приблизно 1000 мм і глибину 300 мм. Призначена для утримання найбільш часто використовуваних інструментів і робочих матеріалів та виконання основних завдань (для двох рук), вона має ширину близько 1500 мм і глибину 500 мм. Розміри столу повинні бути трохи більшими, ніж максимальний виміх рук. Висота робочої поверхні повинна становити 750 мм, висота стільниці - 500 мм, глибина на рівні колін - 450 мм, а висота витягнутих ніг - 650 мм з проміжком для стоп.

Конструкція робочого стільця повинна підтримувати правильну робочу позу і дозволяти змінювати положення тіла, щоб зменшити статистичне навантаження на м'язи шиї, плечей і спини та запобігти втомі. Ширина і глибина сидіння стільця для людини середньої статури повинні становити 50 x 50 см. Ноги повинні бути зігнуті в колінах не менше ніж на 90°. Лінія стегон повинна бути горизонтальною. Спинка стільця повинна підтримувати спину трохи нижче плечей. Слід використовувати офісні стільці з регульованою висотою сидіння і кутом нахилу спинки.

Шафи та полиці є важливою частиною офісів відкритого планування. Крім того, що вони служать для зберігання документів, вони часто забезпечують зручне зонування простору.

Не менш важливим фактором при проектуванні коворкінгів є наявність відповідного освітлення.

Рекомендується розташовувати робочі місця по відношенню до мансардних вікон так, щоб природне світло падало переважно з лівого боку. Монітори слід розміщувати на оптимальній відстані (600-700 мм) від очей користувача, враховуючи розмір алфавітно-цифрових знаків і символів. Екран монітора повинен бути розташований під кутом +30° до нормальної лінії погляду працівника і забезпечувати належний візуальний огляд у вертикальній площині[22].

Майже в кожному приміщенні є три основні джерела світла: природне, змішане та штучне.

Природне світло надходить переважно через світлові прорізи з північної або північно-східної сторони і забезпечує коефіцієнт природної освітленості (КПО) не менше 1,5 %; КПО розраховується за методикою, наведеною в ДБН В.2.5-28-2006.

Штучне освітлення в приміщеннях з робочими місцями повинно забезпечуватися системою загального рівномірного освітлення. При великому обсязі роботи з документами допускається застосування комбінованої системи освітлення (система загального освітлення плюс додаткові місцеві світильники). Освітленість на поверхні столу, на якому розміщуються документи, повинна бути від 300 до 500 лк. Якщо така освітленість не може бути забезпечена світильниками загального освітлення, можна використовувати місцеве освітлення. При цьому місцеві світильники повинні бути встановлені так, щоб не створювати відблисків на поверхні екрану, а освітленість екрану не повинна перевищувати 300 люкс.

Сучасний коворкінг передбачає не тільки зручність облаштування офісного простору, а й наявність так званого фірмового стилю.

Дизайн інтер'єру коворкінгу компанії - один з найважливіших елементів успішного бізнесу. Плануючи дизайн об'єкта, необхідно визначити його соціальні потреби.

Сьогодні у світі існує велика різноманітність стилів дизайну інтер'єру. Серед них лофт, скандинавський, мінімалістичний, арт-деко, еко-стиль, хай-тек, техно і контемпорарі. Класичні стилі не дуже популярні.

Аналіз дизайнерських рішень, що використовуються у світі сьогодні, показує, що стиль лофт є найбільш популярним.

Інтер'єр коворкінгу в стилі лофт поєднує в собі старе (цегляні стіни, сходи, труби, вентиляційні системи без даху, заводську фурнітуру) і сучасне (нову техніку, метал, дзеркала) в одному інтер'єрі (Рис.А.10) [21].

В ідеалі колірна гамма офісного простору повинна відповідати логотипу компанії. Слід використовувати найпопулярніші поєднання, такі як білосніжний, сіро-білий, білий-металік, а іноді чорно-білий.

Оскільки червоний, синій, яскраво-жовтий або зелений кольори по-різному впливають на психічний стан людей на робочому місці, абсолютно неприпустимо оформляти коворкінг, де працюють кілька людей, в червоному, синьому, яскраво-жовтому або зеленому кольорах.

3.2. Основні групи приміщень та основоположні вимоги стосовно побудови інтер'єру

Вхідні зони, рецепції та прилеглі території можна вважати "фронт-офісами". Фронт-офіс - це підрозділ компанії, в якому співробітники не виконують сервісні роботи або внутрішні завдання, а ведуть бізнес з клієнтами, замовниками та діловими партнерами. Залежно від фокусу компанії, фронт-офіси виконують різні завдання. Наприклад, у фінансовій компанії цей структурний підрозділ відповідає за продажі та транзакції; у банку - консультує клієнтів, відкриває і закриває депозити та видає кредити; у страховій компанії фронт-офіс безпосередньо укладає договори на страхові послуги.

Тому вхідні групи завжди пов'язані з потоками людей і безпосереднім спілкуванням. Згідно з п. 6 ДБН В.2.2-9:2018, головні входи в громадські будинки повинні мати підхід і габарити, що враховують пропускну здатність усіх передбачуваних категорій відвідувачів. Кількість входів (виходів) розраховується і визначається відповідно до пропускну спроможності та експлуатаційних вимог будівлі.

Громадські будівлі слід проектувати таким чином, щоб усі входи і виходи, крім технічних, у тому числі евакуаційні, були доступними для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення[23].

Входи до будівлі повинні бути обладнані пандусами або іншими пристроями, що дозволяють піднімати осіб з інвалідністю на висоту входу до будівлі, першого поверху або ліфтового холу відповідно до ДБН В.2.2-40. Такі

входи повинні бути захищені від атмосферних опадів. Перед ними слід влаштувати водовідвідні сходинок розміром не менше 1,5 м x 2,5 м.

У громадських будинках і приміщеннях громадського призначення, вбудованих у будинки іншого призначення, крім будинків IV кліматичної зони, біля кожного зовнішнього входу слід передбачати тамбур для захисту від холоду і вітру.

Ширина тамбура повинна перевищувати ширину прорізу не менше ніж на 0,15 м з обох боків, а глибина тамбура повинна перевищувати ширину дверного полотна не менше ніж на 0,2 м.

Глибина тамбура повинна бути розрахована таким чином, щоб забезпечити доступ для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Глибина тамбура повинна бути не менше 1,8 м, а ширина - не менше 2,2 м.

Вхідні групи не слід передбачати на виходах з будинків або споруд (тільки на виходах з укриттів) та на входах до неопалюваних приміщень. Допускається також не передбачати тамбури при зовнішніх входах громадських будівель площею до 100 м². У таких випадках на вході слід передбачати теплові завіси, а на зовнішніх дверях встановлювати пристрої автоматичного зачинення. У таких будівлях зони для відвідувачів і працівників на відстані не менше 3 м від зовнішніх дверей повинні бути захищені від задування холодного повітря перегородками або шторами[24].

Рівень землі біля входу в будівлю повинен бути на 0,15 м вище висоти пішохідної доріжки і мати пандус з ухилом не більше 8%.

Позначки на поверхні землі біля входу в будівлю можуть бути менше 0,15 м (включаючи заглиблення під розмітку пішохідної доріжки), за умови, що вони запобігають потраплянню дощу.

Розміри будівель вестибюльної групи враховують з урахуванням максимальної пропускної здатності для різних цілей згідно з будівельними нормами відповідно до типу будинку і споруди, коефіцієнта варіації, необхідності забезпечення контролю та охорони входу і будівлі.

При проектуванні вестибюльних груп у громадських будівлях слід збільшувати їх площу для розміщення осіб у супроводі осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення з розрахунку не менше 0,5 м² на одну супроводжуючу особу, відповідно до ДБН В.2.2-40.

Місткість гардеробу приймається відповідно до вимог будівельних норм для даного будинку та типу споруди. Площу гардеробу для верхнього одягу за бар'єром слід приймати з розрахунку не менше 0,08 м² на одне місце при використанні консольних вішалок і 0,1 м² при використанні звичайних або підвісних вішалок. У гардеробах самообслуговування щонайменше 15% вішалок повинні мати висоту не менше 1,3 м (в межах досяжності для людей на візках та дітей) і бути доступними для під'їзду/заїзду на візку).

Якщо в гардеробі зберігається верхній одяг, сумки та портфелі, площа за бар'єром може бути збільшена на 0,04 м² на кожне місце. Глибина гардеробу за шлагбаумом не повинна перевищувати 6 м. Між бар'єром і вішалками повинен бути передбачений прохід не менше 1 м.

Зовнішні вікна та балконні двері повинні бути спроектовані та встановлені відповідно до ДСТУ-НБВ.2.6-146.

Усі приміщення, зони та пункти надання послуг повинні бути доступними для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до вимог ДБН В.2.2-40, ДСТУ ISO 9486-2 та ДСТУ ISO 21542, включаючи сходи, пандуси, підйомники та інші пристрої для пересування осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Там, де ці приміщення знаходяться вище першого поверху, необхідно передбачити ліфт і кабінку з такими розмірами: ширина - 1,1 м; глибина - 1,4 м; ширина дверей - 0,9 м.

Ліфт повинен мати незалежне керування з кабіни та підлоги і прямий вихід назовні. У разі використання ліфтів ескалаторного типу необхідно дотримуватися вимог ДСТУ ISO 9589 та ДСТУ EN 115.

Більшу частину дня співробітники проводять у спільному робочому просторі. Важливо, щоб це приміщення було не тільки зручним для них, але й комфортним. Дизайн не повинен кидатися в очі або бути нав'язливим. Водночас інтер'єр повинен відображати особливості та репутацію компанії. Важливо, щоб оригінальність і хороший смак виділялися і не кидалися в очі.

Дизайн коворкінгів повинен відповідати наступним вимогам:

- **Ергономічність.** Інтер'єр не тільки формує робоче середовище, але й впливає на комфорт роботи та концентрацію уваги. Меблі в першу чергу відповідають за ергономічність будівлі. У коворкінгах це стосується розкладних столів, рухомих диванів і стільців, просторих полиць і стелажів. Особливою популярністю користуються столи з підйомними системами, які підходять для роботи сидячи і стоячи. У будь-якому випадку, такі меблі для кімнати є не тільки засобом декору, але й важливим елементом зручності та ергономіки. Також слід приділити увагу зонуванню і розташуванню офісів і технічних приміщень. Все це повинно бути зручним, доступним і відповідати всім гігієнічним нормам[25].

- Розумна просторова організація. Ця вимога є продовженням попередньої. Просторова організація приміщень залежить від концепції компанії, структури управління, координації та співпраці між різними відділами. Тому дизайнери можуть виділити заздалегідь закриті кабінети для керівного складу або створити відкрите зонування для загальних приміщень креативного відділу.
- Атмосфера. Багато підприємців сьогодні віддають перевагу домашній та затишній атмосфері. Надихаючись коворкінгами таких компаній, як Google, вони масово скуповують крісла та ігрові приставки. На жаль, такі деталі не сприяють успішності роботи персоналу. Важливо, щоб атмосфера коворкінгу була не надто суворою або важкою, але не настільки, щоб співробітники могли повністю розслабитися і забути про роботу. В ідеалі строгий мінімалістичний інтер'єр повинен поєднуватися з екологічно чистими деталями (наприклад, живі рослини, трава на даху). М'які крісла та розваги можна розмістити в лаунжах, але не в робочих зонах.
- Баланс розкоші. Коворкінг приваблює рядових працівників, потенційних інвесторів та гостей. Природно, що саме це приміщення демонструє можливості і багатство компанії.

Важливо, щоб дизайн інтер'єру говорив сам за себе, але не став нагромадженням розкоші і несмаку. Компетентність та успішність можна продемонструвати за допомогою фресок, декору з дорогих матеріалів та дизайнерських меблів. Однак лаконічність - ключова риса офісів високого класу.

Основні типи зонування в коворкінгах. У сучасному дизайні робочих просторів виділяють три основні типи конфігурації простору[25]:

- Відкриті простори. Люди працюють в одному або декількох великих залах. Такий тип зонування розмиває кордони між менеджерами та сприяє налагодженню ефективної системи горизонтального управління. Такі приміщення корисні для компаній, які потребують активної комунікації та творчої командної роботи. У деяких випадках для менеджерів можна створити окремі робочі зони. Їх відокремлюють скляними перегородками та дверима. В іншому випадку зонування здійснюється за допомогою невисоких перегородок, рухомих полиць і стелажів.
- Планування кабінету. Це стандартний варіант, який забезпечує комфорт і тишу для співробітників. Кабінети розраховані на одного або кількох людей. У таких приміщеннях можуть комфортно працювати співробітники видавничих, логістичних і фінансових компаній.
- Змішане зонування. При такому плануванні існують закриті кабінети, зарезервовані для керівництва та фінансових відділів. Всі інші співробітники працюють в загальних приміщеннях, а робочі зони відокремлені однаковими меблями і перегородками. Вибір зонування залежить від уподобань власника, напряму та специфіки компанії.

Висновки до розділу 3

Досліджуючи коворкінги, було виявлено основні компоненти, що гарантують успішне функціонування коворкінгів. До них можемо віднести

якісно об'єднані робочі простори з розрахунку як на індивідуальну, так і на колективну роботу. З огляду на сучасні технології та потреби, наприклад, фрілансерів, важливо забезпечувати постійний доступ до мережі Інтернет. Важливо дотримуватись правильного освітлення на робочих місцях та у зонах загального користування, наявність адміністративних служб, зон для творчості та розваг – якісні переваги належно продуманого коворкінгу, в якому кожен зможе працювати та знаходити час та комфортні умови для відпочинку та взаємодії з іншими.

Планування та будівництво коворкінгів вимагає ретельного врахування потреб користувачів, створення комфортного та продуктивного робочого середовища, а також дотримання останніх стандартів і тенденцій. Вимоги до планування коворкінгу можуть відрізнятися залежно від конкретних потреб користувачів, типу коворкінгу та цільової аудиторії. Інтер'єр коворкінгу повинен бути спроектований з урахуванням цих міркувань і сприяти підвищенню комфорту та продуктивності користувачів.

РОЗДІЛ 4. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗРОБКИ ДИЗАЙНУ КОВОРКІНГУ

4.1. Створення концепції

Постановка завдання для експериментального дослідження: обрати місце проектування коворкінгу, визначити доцільність прийняття рішень, створити концепцію проектного коворкінгу та розробити основні елементи дизайну нового проекту.

Для створення проекту за основу було взято приміщення, що знаходиться на території бізнес-центру «One Time» у Львові, який виступає частиною мережі офісів «Four Groups».

Бізнес-кампус складається з восьми будівель від двох до п'яти поверхів. Площа бізнес-центру становить 16 000 м². Офісні блоки можна орендувати від 50 м².

Усі будівлі або пройшли капітальний ремонт, виконаний компанією SHELL&CORE, або були здані в оренду після ремонту попереднім орендарем. Планування бізнес-центрів змішане, з кабінетами на одну або більше осіб та системами відкритого простору до 60 осіб. Планування простору та розташування місць для сидіння базується на вимогах орендарів.

Архітектурний стиль бізнес-центру розроблений відповідно до образу району Бруклін у США. Для цього стилю характерне використання коричневої цегли в зовнішньому оздобленні будівлі. Вхідні групи всіх будівель бізнес-кампусу спроектовані командою дизайн-студії Astrex Design Studio. Наприклад, острівець кав'ярні BREW у вестибюлі корпусу 1 виконаний у сучасному стилі лофт, що підкреслює загальну стилістику бізнес-центру (Рис.А.11) [26]. Акцент зроблено на теракотових стінах. Крім того, лобі має ще одну особливість. Стіни кав'ярні розписані вручну квітковими візерунками та написами.

У вестибюлі двоповерхової будівлі бізнес-центру дизайнери використали цікаве рішення для збільшення простору за рахунок підняття стелі. Хол з'єднує два поверхи. Тут є цегляні колони, які дизайнери поєднали з білим кольором стін, щоб досягти ефекту простору. Світлі м'які меблі розставляють самостійні акценти в кімнатах. Зелений колір - традиційний елемент в інтер'єрах усіх приміщень бізнес-центру.

З точки зору технічних характеристик, будівлі бізнес-центру оснащені сучасними інженерними системами, такими як системи кондиціонування, вентиляції та радіаторного опалення. Таке технічне обладнання є у всіх будівлях бізнес-центру.

Розташування бізнес-центру є вдалим. Це пов'язано не тільки з хорошим транспортним сполученням. Поруч також є вся необхідна інфраструктура. Неподалік є медичний центр та аптека. Також є продуктовий магазин і ринок товарів повсякденного попиту та косметики. Автомайстерні, автомийки, комп'ютерні послуги та ветеринарні клініки також знаходяться неподалік. У протилежному напрямку є ресторани та кафе.

У бізнес-центрі є банкомат, поштове відділення "Нова пошта", кав'ярня та кафетерій, зал для занять йогою, дитячий майданчик з іграми та тренажерами в зеленій зоні та зона для барбекю.

При розробці дизайн-концепції та виборі стильових рішень було витримано наступне. Основою для цього є мінімалістичний інтер'єр, не перевантажений зайвими елементами. Сучасні коворкінги - це простота та ергономічність. Кольори, що використовуються для оздоблення, також дуже важливі.

Кольорову гаму інтер'єру часто вважають другорядною. З іншого боку, колір є одним з найважливіших джерел інформації. Його значення важко переоцінити, оскільки кольори містять перенасиченість символічними та

емоційними властивостями і мають сильний вплив на психічний і фізіологічний стан людини[27].

Теплі кольори збуджують, бадьорять і підвищують продуктивність. Холодні кольори відкривають простір і підвищують концентрацію. Коричневий покращує виконавчу функцію, синій стимулює мозкову активність і знижує апетит, жовтий і помаранчевий заряджають енергією і спонукають до появи нестандартних рішень, зелений і блакитний заспокоюють розум і підвищують концентрацію. Ефект червоного довготривалий, він викликає збудження та агресію, але невеликий акцент на ньому пробуджує активність співробітників. Рожевий - надзвичайно розслабляючий колір. Фіолетовий і чорний можуть пригнічувати і впливати на психіку. Білий - нейтральний, але викликає відчуття чистоти.

Необхідно враховувати й інші тонкощі. Чим вищий інтелектуальний рівень людини, тим складніші відтінки він обирає. З віком перевага до світлих кольорів зростає. Важливе значення мають і особливості темпераменту.

Флегматики мають сильніші червоні та помаранчеві акценти, в той час як люди з жовчним темпераментом спокійніше сприймають сині та зелені кольори.

Колір можна використовувати для зміни сприйняття простору і візуальних деталей ("візуальний шум"). Невеликі коворкінгові приміщення можна розширити за допомогою яскравих, холодних кольорів, таких як сіро-блакитний або перловий. Якщо коворкінг дуже великий і в ньому присутній "візуальний шум", деякі кольори можуть вирішити цю проблему. Так звані "приглушені" кольори - це холодні кольори з низькою насиченістю, наприклад, світло-блакитний і сіро-блакитний.

Спокійні пастельні кольори зменшують втому, викликану скупченням людей. Візуальний шум, "мерехтіння", можна нейтралізувати за допомогою великих, помітних плям, таких як яскраві картини або плакати на стінах. Обираючи колірну гамму для коворкінгу, не варто спиратися виключно на особистий смак та вподобання. Колір може вирішити багато проблем, але він також може спричинити проблеми при необдуманому використанні.

Кольорове рішення для створення проекту інтур'єру коворкінгу в нашому випадку базується на стриманій палітрі. Основне приміщення коворкінгу - біле, а в оздобленні стін використано теплі тони та тепле освітлення. Підлога викладена матовою плиткою або паркетом, що вносить легку родзинку в нейтральну загальну схему[28]. Стільці, шафи та світильники створюють акцентні точки. Використано сірий та мідний кольори (Рис.В.1)

Надалі розглянемо кольорову палітру тканини для меблів, яка гармоніюватиме з дизайн-концепцією для проекту створення коворкінг-простору. Кольорова палітра подана на рисунку (Рис..2)

На рисунку (Рис.В.3). продемонструємо вибір матеріалів та колірну гамму для освітлювальних приладів та меблевої фурнітури у приміщеннях коворкінгу.

4.2. Основні компоненти проекту

Усі приміщення коворкінгу мають бути відтворені за концепцією відкритого простору. Коворкінги пропонують можливість працювати в одному або декількох великих приміщеннях. Таке зонування розмиває межі між різними працівниками і сприяє налагодженню найліпшої системи взаємодії. Такі приміщення корисні для коворкінгів, які потребують активної комунікації та творчої командної роботи. У деяких випадках для керівників можна створити окремі робочі зони. Їх відокремлюють скляними

перегородками та дверима [29]. Інше зонування здійснюється за допомогою невисоких перегородок, рухомих полиць і стелажів.

Ознакою якісного дизайну інтер'єру в сучасному світі є екологічність матеріалів, що використовуються в приміщеннях. Перевага віддається шумопоглинальним, нетоксичним і гігієнічним матеріалам. Ці фактори завжди враховуються при використанні нових матеріалів.

Для стін обрали фарбу Little Greene. Вона дуже якісна і може використовуватися на більшості поверхонь. Підлога виконана з керамограніту тераццо, або дерева. Цей матеріал дуже довговічний і ідеально підходить для використання в громадських і коворкінгових просторах, де люди постійно приходять і йдуть.

Стеля, відповідно до обраної концепції, залишається практично недоторканою. Бетонні поверхні потрібно лише відшліфувати та покрити спеціальним лаком.

Меблі та предмети інтер'єру були підібрані та спроектовані відповідно до функціонального зонування та призначення кожної зони[30]:

- Зона реєстрації (очікування)
- Переговорні кімнати
- Адміністративні кабінети
- Загальні робочі місця

Оскільки кожна зона коворкінгу виконує чітко визначену функцію і несе в собі певну філософію, природно, що виробники передбачають спеціальні предмети інтер'єру.

Що стосується зони ресепшн, то виробники офісних меблів вже давно пропонують спеціальні колекції меблів для ресепшн. Основна увага тут приділяється стійкам ресепшн. Окрім дизайну, що відповідає обраному стилю, стійка ресепшн повинна бути зручною і функціональною, щоб оптимально "виконувати" свої завдання. Особливу увагу варто звернути на стійку,

довжина якої повинна бути розрахована таким чином, щоб адміністратор міг обслуговувати кілька людей одночасно. Середня висота стійки - 110-120 см.

По-перше, відвідувачам, які підходять до рецепції, має бути зручно притулитися до стійки, щоб підписати документи або заповнити перепустку. По-друге, людина, яка працює за стійкою (офіс-менеджер або секретар), повинна мати чітко окреслений особистий простір, а робоче місце має бути комфортним і психологічно сприятливим для роботи. Ще одним важливим елементом інтер'єру приймальні є підставка або полиця для презентаційних та інформаційних матеріалів. Зона відпочинку може полегшити очікування і створити більш комфортну атмосферу для коворкінгу.

Приймальня. Оскільки коворкінг спроектований у форматі open space, адміністративні кабінети розташовані на невеликій відстані від загальної робочої зони.

Переговорна кімната знаходиться біля входу і відокремлена від робочої зони скляною перегородкою. Поруч також є велика шафа, де можна повісити багаж. Столи для переговорів відрізняються від тих, що використовуються в офісах. На відміну від кабінетного типу, вони не мають додаткових секцій, шухляд чи приставних столиків. Вони складаються лише з основи та стільниці. Такий, здавалося б, простий підхід до меблів є нічим іншим, як психологічною основою переговорів. Це означає, що всі учасники переговорів повинні бути сконцентровані і не допускати потрапляння в поле зору жодних відволікаючих факторів. Стільці були обрані в мінімалістичному стилі, щоб додати легкості та підтримати загальну концепцію дизайну.

Простір для керівництва. Перш за все, велике значення має дизайн і матеріали виробу, оскільки меблі в цій зоні своїм зовнішнім виглядом представляють власника. Офісні меблі для керівників характеризуються більшими розмірами та дорожчими матеріалами оздоблення. Крісла для керівників менш функціональні, ніж типові робочі моделі. Вони мають менше механізмів регулювання і більш громіздкі, але в той же час більш

представницькі і красиві. Запропонована модель має механізми регулювання висоти сидіння, регулювання підлокітників і кута нахилу спинки.

Загальні робочі місця. У коворкінгу кожен потребує максимально комфортного середовища, яке сприяє продуктивності та має високі якісні показники. Робочі місця повинні бути максимально ергономічними та функціональними. Оскільки середньостатистичний коворкінг містить велику кількість робочих місць, кожне робоче місце повинно бути дуже компактним за розміром, щоб максимально ефективно використовувати простір коворкінгу. При створенні коворкінгу рідко використовують дорогі матеріали, такі як натуральна шкіра або дороге дерево. Тому було вирішено зробити робочі модулі з ДСП та МДФ, оскільки плити МДФ вважаються більш гнучкими і їх можна формувати більш рівномірно. Матеріалом "верхнього покриття" є білий ламінат, який є дуже стійким до стирання.

Сьогодні, з розвитком комп'ютерних технологій і широким розповсюдженням вузьких РК-моніторів, робочі столи повертаються до того, якими вони були до появи комп'ютерів на робочих столах. Крім того, вирішена проблема прокладки кабелів для столів, обраних для використання в коворкінгах. Для підключення моніторів та іншого обладнання в центрі столу від одного торця до іншого має бути передбачена кабельна ніша, яка закривається кришкою з кабелем невеликого перерізу. Це не тільки технічна, але й естетична функція. Більше ніяких кабелів, що звисають зі спинки столу або заповнюють кімнату проводами.

Висота спинки по центру відповідає ергономічному дизайну і створює комфортне робоче середовище. Тканина, що використовується в якості "поверхні" цих стільців - стійка до стирання і легко чиститься. Для всіх відвідувачів коворкінгу

Всі відвідувачі коворкінгу сидять на стільцях в середньому вісім годин поспіль, тому стільці повинні бути якісними, але в той же час не громіздкими і вписуватися в мінімалістичну концепцію коворкінгу в цілому.

Технічне наповнення інтер'єру - ще один важливий елемент сучасного коворкінгу. Інтернет, Wi-Fi, освітлення - без них нормальне функціонування коворкінгу було б неможливим. Останньою технологічною розробкою є "розумний дім", який можна використовувати як в житлових приміщеннях, так і в громадських місцях та робочих зонах[31].

Для цього була обрана розумна система компанії JUNG. Адже на сьогоднішній день вона є провідною компанією в цій галузі. JUNG - провідний постачальник новітніх будівельних технологій. Функціональна різноманітність систем JUNG - освітлення, жалюзі, кондиціонування, енергетика, безпека, дверна комунікація та мультимедіа - охоплює всі сфери сучасних електроустановок.

Альбрехт Юнг випередив свій час і заклав основи історії успіху компанії Jung, заснувавши її в 1912 році та розробивши новий втягуючий вимикач на 1/8 обороту. Тоді, як і зараз, інновації, пристрась і точність проклали шлях для розвитку компанії Jung. Послідовні за дизайном і формою, системи JUNG пропонують оптимальне рішення для будь-яких потреб. Від вимикачів освітлення до систем безпеки, дверних комунікаційних технологій, бездротового зв'язку та KNX - будівлі можуть бути комплексно обладнані з найвищою технічною та дизайнерською якістю. Сімейна компанія, що базується в Шальксмюле на заході Німеччини, має дочірні підприємства в 20 країнах і незалежну організацію з продажу та партнерства приблизно в 70 країнах світу.

Зобов'язуючись виробляти продукцію виключно в Німеччині, Jung приділяє особливу увагу екологічності та виробничим процесам, точній

обробці та безпрецедентній якості продукції. Ермітаж у Санкт-Петербурзі, готель Shangri-La у Сінгапурі, численні культурні, адміністративні та медичні заклади і, звичайно ж, приватні будинки. JUNG розглядає сучасні, стійкі та естетичні електроустановки як частину архітектурного дизайну і з 2006 року забезпечує професійний обмін у формі партнерства між архітекторами, дизайнерами інтер'єрів та планувальниками у вигляді JUNG Architecture Talks. Він надає платформу для професійного обміну у формі партнерства "рівний-рівному".

Оскільки простір коворкінгу в основному розділений скляними перегородками, для керування освітленням було обрано бездротові вимикачі, встановлені безпосередньо на склі.

Таке рішення збільшує площу приміщення за рахунок відсутності кабелів і прибирає зайві елементи з інтер'єру. Система також дозволяє максимально кастомізувати світло в робочому просторі.

За допомогою диммерних перемикачів можна встановити відповідний час увімкнення та яскравість, а також змінити температуру освітлення, щоб зробити перебування в коворкінгу максимально комфортним.

4.3. Охорона праці та охорона навколишнього середовища

Охорона праці - це система організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних, лікувально-профілактичних і соціально-економічних заходів та засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі трудової діяльності[33].

Як соціально-технічна дисципліна, охорона праці вивчає теоретичні та практичні проблеми безпеки праці. Її метою є запобігання нещасним випадкам на виробництві, професійним захворюванням, отруєнням, аваріям (катастрофам), пожежам і вибухам.

Предметом охорони праці є здоров'я і працездатність людей в системі, які виконують дії на виробництві.

Об'єктом охорони праці є умови праці, засоби і заходи, спрямовані на збереження здоров'я і працездатності людини в процесі трудової діяльності.

Об'єктом охорони праці є адміністративний персонал коворкінгу, який працює в приміщеннях коворкінгу.

У холодну пору року температура в коворкінгу становить 18°C , що значно нижче допустимого діапазону. Виходячи з цього, були визначені заходи для нормалізації мікроклімату в холодну пору року:

- Утеплення стін зсередини з використанням вати
- Заміна існуючих вікон на сучасні з двокамерними склопакетами та термостійкою фурнітурою.

У теплу пору року температура сягає 30°C і перевищує допустимі межі. Виходячи з цього, були визначені заходи для нормалізації мікроклімату в теплу пору року:

- Заходи для запобігання перегріву під прямими сонячними променями в теплу пору року (наприклад, встановлення жалюзі).

Профілактика теплового випромінювання вимагає раціональної організації праці відповідно до пори року та дня тижня, а також правильного чергування роботи та відпочинку. У зв'язку з цим доцільно передбачити на будівельному майданчику зелені зони [32].

При проектуванні коворкінг-просторів слід передбачити тип і систему освітлення. Для покращення рівня штучного освітлення у лобі та офісах коворкінгів були вжиті наступні заходи:

- встановлення підвісних світильників денного світла

- встановлення додаткового освітлення поблизу кожного робочого місця
- пофарбувати стіни та стелі будівлі у світлі тони
- використання неглянцевих поверхонь на робочих місцях.

Недостатнє освітлення на робочих місцях і в робочих приміщеннях може знизити продуктивність і якість роботи людей у спільному робочому просторі, а порушення зору, такі як дискомфорт і напруга, можуть призвести до виробничого травматизму. Тривалий вплив таких порушень може призвести до відволікання уваги, погіршення концентрації, втоми зору і загальної втоми.

Розрахунок штучного освітлення у виробничих приміщеннях Освітлення робочих місць регламентується відповідно до Державних будівельних норм України: ДБН В.2.5-28-2018 Природне і штучне освітлення []. Мінімальна інтенсивність освітлення визначається розрядом зорової роботи. В даному випадку зорова робота з освітленістю 400 750 лк відноситься до IV розряду.

Згідно з виміряними даними, природна освітленість поверхні, на якій знаходиться комп'ютер, становить 200 лк. Якщо цю ж поверхню освітлювати на вулиці, то вона становитиме 20 000 лк, тобто $KEO = 1\%$, що не відповідає KEO стандарту. Світлодіодні лампи використовуються для штучного освітлення приміщень.

Шум негативно впливає на здоров'я людини не тільки рівнем звукового тиску, але й частотним діапазоном та рівномірністю впливу в часі.

Кожне джерело шуму може бути виражене у вигляді залежності рівня звукового тиску від частоти в залежності від звуку, який воно виробляє (частотний спектр шуму або скорочено спектр). Спектри шуму можуть бути лінійними (дискретними), безперервними або змішаними. Більшість джерел шуму на підприємстві мають змішаний або безперервний спектр[34]. При

оцінці та аналізі шуму і проведенні акустичних розрахунків загальний діапазон частот ділиться на смуги певної ширини. Людське вухо сприймає звуки різних частот по-різному. Низькочастотні звуки люди сприймають як більш гучні, ніж високочастотні звуки тієї ж інтенсивності. Рівні звукового тиску на робочих місцях, де використовуються персональні комп'ютери, повинні відповідати вимогам НПАОП 45.2-7.02-12 "Система стандартів безпеки праці".

Основними заходами щодо мінімізації шуму є:

- 1) використання шумопоглинальних матеріалів
- 2) акустична обробка будівлі (підвісні стелі)
- 3) розміщення джерел шуму в ізольованих приміщеннях
- 4) заміна матричних та струменевих принтерів на лазерні.

З метою забезпечення безпечної експлуатації та мінімізації його впливу на навколишнє середовище, проектом передбачені наступні заходи:

- вертикальний сад; внутрішнє оздоблення екологічно чистими матеріалами (дерево, екокераміка, керамограніт)
- використання спеціальних вентиляційних систем для видалення токсичних речовин
- розміщення очисних споруд зливових, промислових та побутових стічних вод - оптимізація під'їзних шляхів до БК; проїздів на території об'єкта для зменшення шумового впливу на прилеглу територію
- розміщення радіотехнічних споруд для захисту населення від впливу електромагнітних полів
- збір, рекультивация, переробка та утилізація відходів (якщо відходи присутні в обраному виді діяльності).

Аналіз технічних процесів бізнес-центру в цілому та його окремих елементів з точки зору їх впливу на всі компоненти навколишнього середовища дозволив зробити висновок, що об'єкт не матиме значного впливу на навколишнє середовище. З огляду на те, що проектом передбачено низку заходів з екологічної безпеки, під час експлуатації об'єкта не виникне жодних екологічних ризиків. Проектні рішення прийняті відповідно до чинних норм технічного проектування. Вони включають в себе оптимальну кількість будівель і споруд, необхідних з переліку аналогічних об'єктів. Виходячи з вищезазначеного, соціально-екологічний вплив та місце розташування бізнес-центру та запроектованого коворкінгу в регіоні оцінюється як позитивний.

Висновки до розділу 4

У даному розділі було створено концепцію проектованого коворкінг-простору, визначено основні матеріали, які використовуватимуться для оздоблення стін та підлоги. Визначено, що акцентні точки створюватимуться за допомогою світильників, шаф та стільців. Для меблів, які будуть присутні у коворкінгу обрано кольорову палітру тканин, яка чітко вписується в проект. Також приділено увагу оздобленню меблів – підібрано якісну фурнітуру, яка гармоніюватиме з кольоровою гамою та матеріалами освітлювальних приборів. Також визначено основні компоненти охорони праці у проектованому коворкінгу.

ВИСНОВКИ

Коворкінги активно розвиваються разом з працівниками та бізнесменами, створюючи приємні умови для роботи, переговорів, відпочинку та нових проектів. За результатами дослідження були зроблені наступні висновки.

Проаналізовано еволюцію коворкінг-будівель та формування їх просторів і оточення, зокрема пошук об'ємно-просторових рішень і нових стильових особливостей в інтер'єрах на сучасному етапі розвитку архітектури.

У дослідженні підкреслюється необхідність вибору функціональних і планувальних рішень при проектуванні коворкінгів. Це стосується уточнення функціональних процесів, раціонального використання технічного обладнання та забезпечення необхідного комфорту для відвідувачів коворкінгу.

У дослідження також описані необхідні адміністративні, побутові та загальні приміщення, які сьогодні мають своє призначення, підвищують функціональність коворкінгу та потребують авторського дизайнерського підходу.

Це підвищує якісний рівень комфортних умов перебування в коворкінгу, забезпечує цілісність інтер'єру та розкриває його індивідуальність.

Функціональна доцільність (інтеграція типологічних, технічних і конструктивних вимог), економічна ефективність (раціональність обраних варіантів), комфортність (задоволеність, затишок, благотворний вплив на відвідувачів коворкінгу), екологічність проектних рішень, художня виразність розроблених рішень (об'ємність внутрішнього простору і просторових рішень, індивідуальна і естетична виразність елементів цільового наповнення) – запорука створення якісного функціонального простору коворкінгу.

Концепція дизайну коворкінгу була розроблена на основі технологічності, економічності та функціональності, з використанням сучасного мінімалістичного стилю, який підкреслює зв'язок з навколишнім середовищем і створює затишні, технічні та комфортні простори.

За рахунок комплексного вирішення функціональної ергономіки будівель та комфортного інтер'єру для коворкінгу досягається оптимальний рівень ергономічних характеристик об'єкта людської діяльності - просторового середовища, що робить перебування в коворкінгу комфортним, а проблема гуманізації забудованого середовища виходить на новий рівень якісного вирішення завдань.

Ми розробили проектні рекомендації з підбору інженерно-технічних та об'ємно-просторових рішень, обладнання, меблів, світильників та системи освітлення, які дозволяють отримати індивідуальні, гармонійні та естетично завершені рішення для коворкінгів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архітектура, будівництво, дизайн в освітньому просторі : колективна монографія. За заг. ред. д-ра іст. наук В. В. Карпова. Рига, Латвія : “Baltija Publishing”, 2021. – 604 с.
2. Абизов В. А. Теорія розвитку архітектурно - будівельних систем. КНУКіМ, 2013. 239 с.
3. Карпов В.В. Антропологія мистецтва та архітектури // Філософія архітектурної творчості : навчальний посібник / С. Г. Буравченко, В. В. Карпов, Л. Н. Бармашина, О. Г. Пивоваров, Н. В. Бжезовська ; за заг. ред. канд. архіт., проф. С.Г.Буравченка. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. – С. 39-66.
4. Коворкінг [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Коворкінг>
5. Коворкінг (Co-working) – що це таке, навіщо потрібен та як працює. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://termin.in.ua/kovorkinh-co-working/>
6. Кісельова А.В., Новосельчук Н.Є. Особливості архітектурно-планувальної організації внутрішнього простору офісних будівель. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архітектура. 2014. № 4. С. 53-57.
7. Семикіна О. В. Умови, що впливають на формування архітектури сучасного офісу. Сучасні проблеми архітектури та містобудування. 2017. № 17. С. 307-311.
8. Філософія архітектурної творчості : навчальний посібник. С. Г. Буравченко, В. В. Карпов, Л. Н. Бармашина, О. Г. Пивоваров, Н. В. Бжезовська ; за заг. ред. канд. архіт., проф. С.Г.Буравченка. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. – 228 с.

9. Найдюк В.С. Інновації в системі управління офісів. Сталий розвиток економіки. – 2016. – №2. – С.228-233.
10. Шмельова, О. Є., Сафронова, О. О., Булгакова, Т. В., Синицька, М. О. Особливості дизайну просторів сучасних коворкінгів залежно від їх функціонального призначення. *Art and Design*,4, 2019. 119-131.
11. Карпов В.В. Антропологічне осмислення архітектурної форми сучасності. *Архітектура та екологія: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 16 – 18 листопада 2020 року)*. К.: НАУ, 2020. С. 5-8.
12. Коворкінги України – дослідження Трухімовича . [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://crespo.com.ua/kovorkingi-ukrayini-doslidzhennya-truhimovicha>
13. A Look Inside Yellow Desk’s Melbourne Coworking Space [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://www.officelovin.com/2022/12/a-look-inside-yellow-desks-melbourne-coworking-space/>
14. Gupta, A. (2009). The Co-Working Space Concept. CINE Term project. Anne Leforestier. 19. URL: https://www.iima.ac.in/c/document_library/get_file?uuid=029aa576-2508-4974-808c-91df12ab6c5c&groupId=642050.
15. Kinugasa-Tsui, K. (2018). Co-Working Space Design. Images Publishing Dist Ac. 272.
16. Kovorkinh: sekret uspekha. (2019). Otdel issledovaniy Cushman & Wakefield [Coworking: the secret of success]. Cushman & Wakefield Research Department. URL: <http://cwrussia.ru/analytics/reviews/>
17. Давимука С.А., Федулова Л.І. Креативний сектор економіки: досвід та напрями розбудови: монографія. Львів, 2017. 528 с.

18. Людина у просторі сучасної культури. Дизайн в контексті культурних практик сучасності (мода, реклама, шоу-бізнес, естрада, туристична діяльність) : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 25-26 берез. 2015 р. Нац. спілка художників України [та ін.] ; [редкол.: Абизов В. А. та ін.]. Київ : Ун-т «Україна», 2015. 252 с.
19. Sisson, P. (2017). WeWork courts corporate clients as big business embraces coworking. URL: <https://www.curbed.com/2017/5/16/15647656/enterprise-office-space-coworking-wework>
20. Кріс Мюррей. Урбаністика майбутнього: культура та креативність є ключовими чинниками розвитку міст світу.//Тиждень UA. URL: <https://tyzhden.ua/Culture/35588>
21. Мусієздов О.О. Міська ідентичність у (пост)сучасному суспільстві: українськи досвід: монографія - Х.,: ХНУім. В.Н.Каразіна, 2016. - 348.
22. Підлісна О. Дизайнерські інновації і промислові території: підвищення креативності середовища (на прикладі Харкова)//Вісник ХДАДМ. URL:<https://visnik.org/pdf/v2017-06-19-pidlyсна.pdf>
23. Білодід Ю. М. Основи дизайну: Навчальний посібник. - К. : Вид. ПАРАПАН, 2014. - 239 с.
24. Котеньова З. І. Архітектура будівель і споруд: навчальний посібник / Харків: ХНАМГ, 2017. 170 с.
25. Прищенко С.В. Теорія та методологія дизайну: навч.-метод. посібник/ за ред. проф. Є.А.Антоновича. – К.: Альтерпрес, 2013. – 208 с.
26. Стиль лофт в інтер'єрі. URL: <https://www.ivybush.ru/stil-loft-v-interere>

27. Сильові напрямки для оформлення інтер'єру. URL: https://moyahata.org.ua/ua/articles/dizayn_interera/otdelka_sten_v_stile_loft_kak_prevratit_obychnyu_kirpich_v_nezamenimyyu_dizaynerskiy_element/
28. Вибір підлогового покриття при ремонті офісу. URL: <https://www.platinumart.com.ua/uk/statti/vybir-pidlogovogo-pokrytiya-pru-remonti-ofisy/>
29. Сьомка С. В. Ергономіка та ергодизайн : підручник / Київ. : НАКККиМ, 2017. 604 с.
30. Снігур Х. Коворкінг: переваги та недоліки в організації робочих місць. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2017. № 4. С. 117–124. URL: <http://visnykj.tneu.edu.ua/index.php/htneu/article/view/974>.
31. Людина у просторі сучасної культури. Дизайн в контексті культурних практик сучасності (мода, реклама, шоу-бізнес, естрада, туристична діяльність) : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 25-26 берез. 2015 р. Нац. спілка художників України [та ін.] ; [редкол.: Абизов В. А. та ін.]. Київ : Ун-т «Україна», 2015. 252 с.
32. Сингаївська О. І. Структура залежностей між природними умовами, природними процесами та інженерними спорудами. Архітектурний вісник КНУБА. 2015. №5. С. 193–204.
33. Охорона праці та цивільний захист / О.Г. Левченко, О.І. Полукаров, В.В. Зацарний та ін. // За ред. О.Г. Левченка. - К.: Основа, 2019. – 472 с.
34. Основи охорони праці: Підручник. 2-ге видання / К.Н.Ткачук, М.О.Халімовський, В.В.Зацарний та ін. – К.: Основа, 2006 – 448 с.

ДОДАТКИ

Додатки А

Ілюстративний матеріал

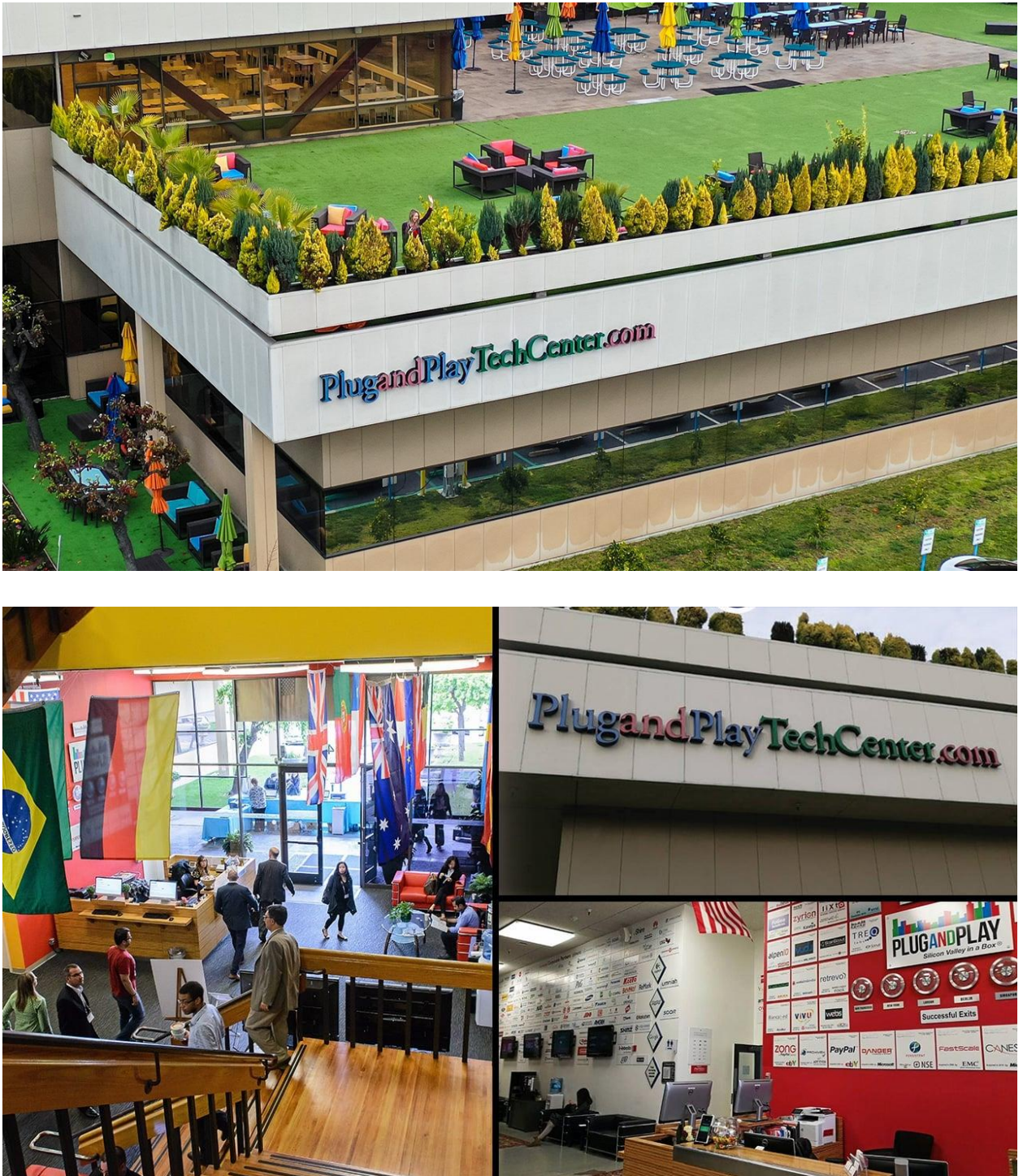

Рис. А. 1 . plug-and-play офіси

Рис. А. 2. НераHub у Вашингтоні - це коворкінг, створений жінками для жінок.

Рис. А. 3. Швейний коворкінг

Рис. А. 4. Big and Tiny, запущений у липні 2018 року в Санта-Моніці, Каліфорнія.

(Рис.А.5) Коворкінг для роботи на свіжому повітрі .

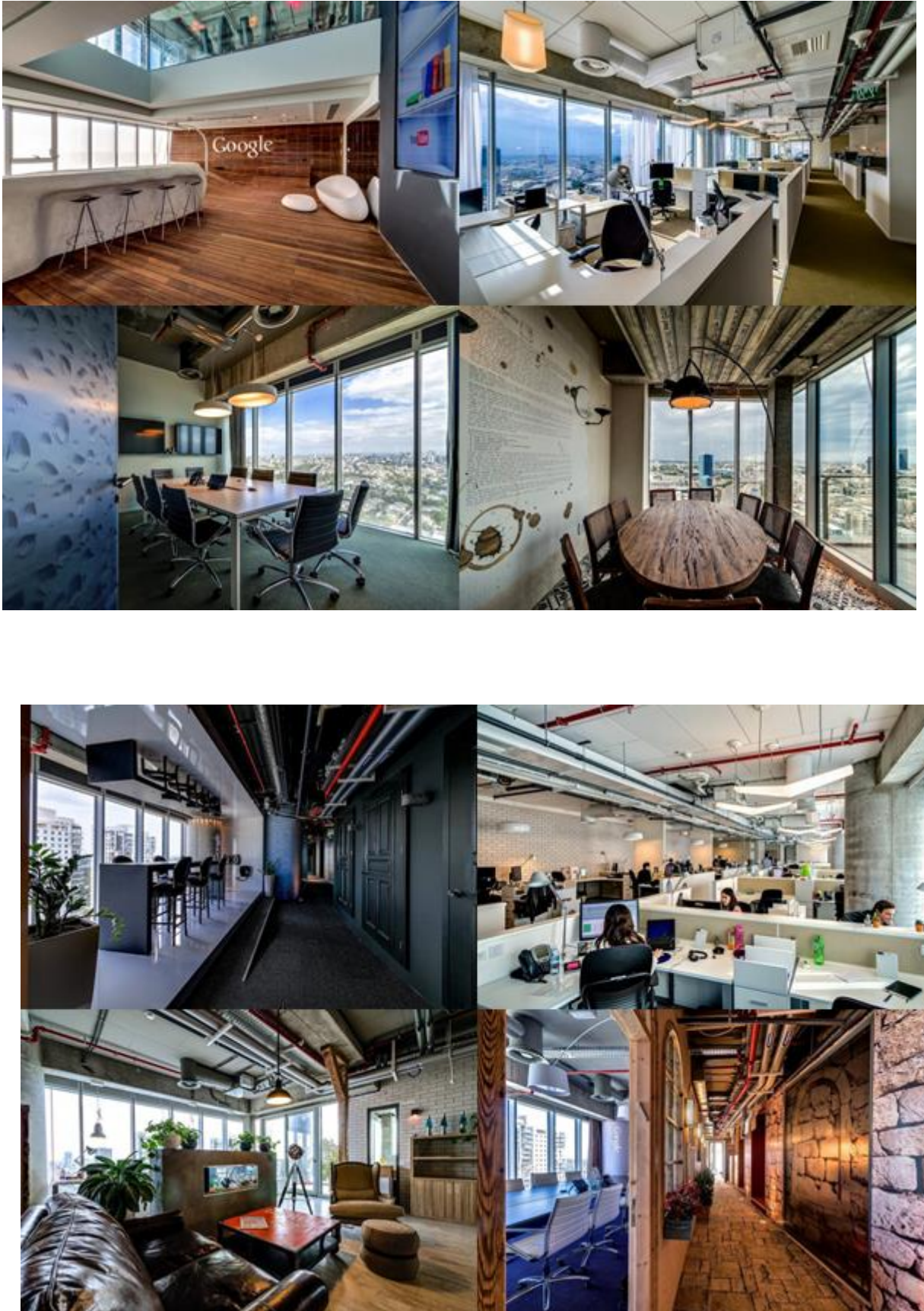
(Рис.А.6) Антикафе Game Over! Київ.

(Рис.А.6) Антикафе «LASY». Київ.

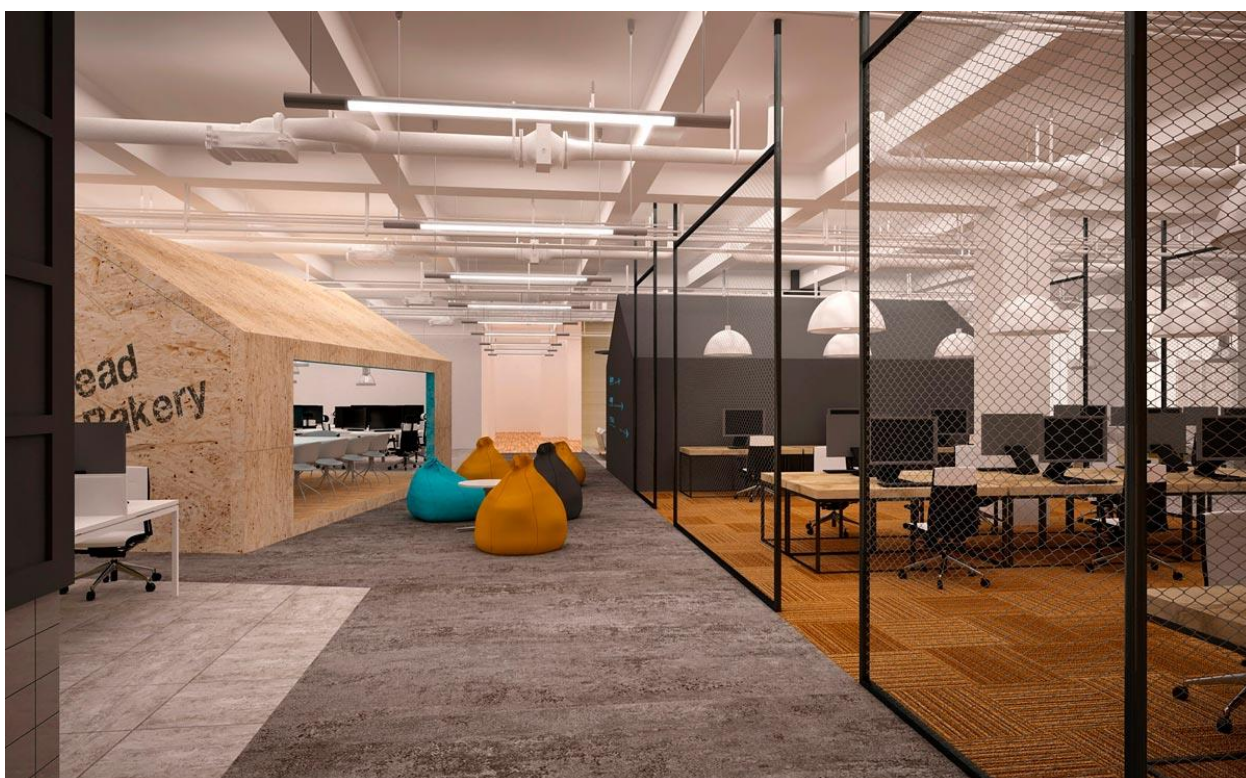
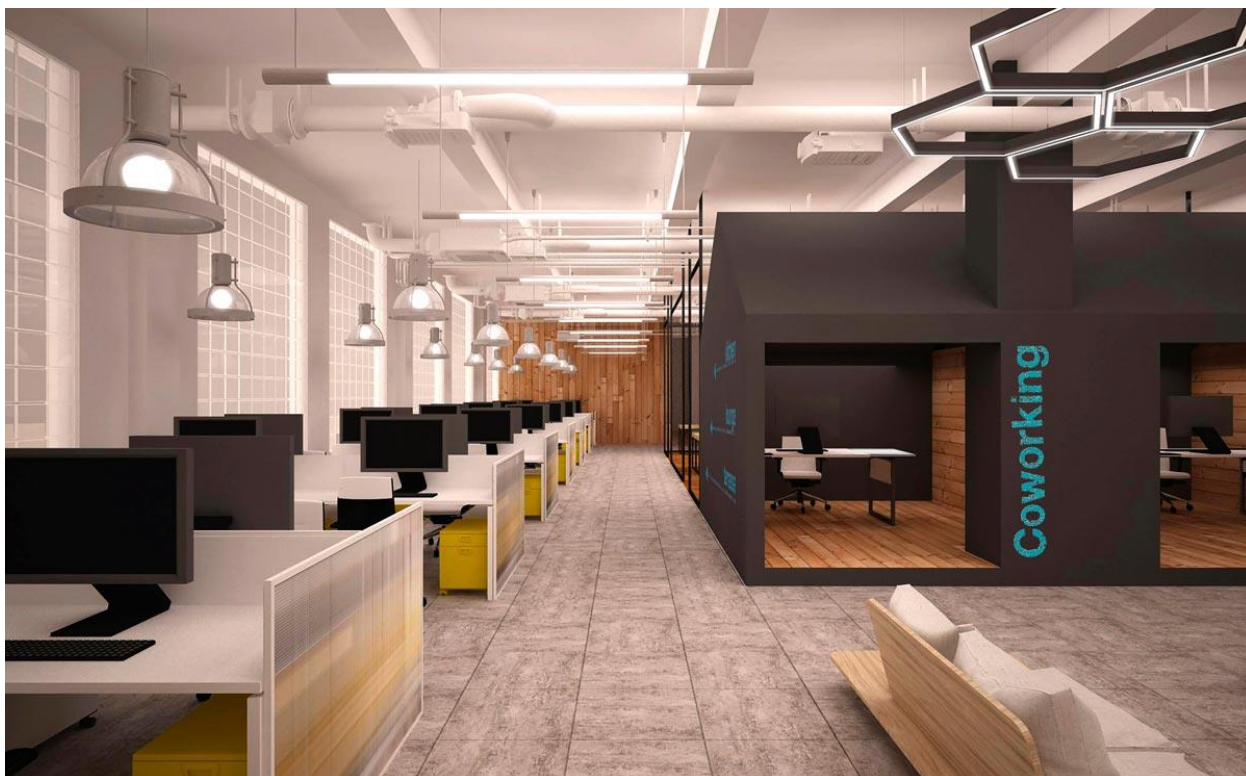
(Рис.А.7) Коворкінг в бібліотеці

(Рис.А.8) Офіс Google в Тель-Авів.

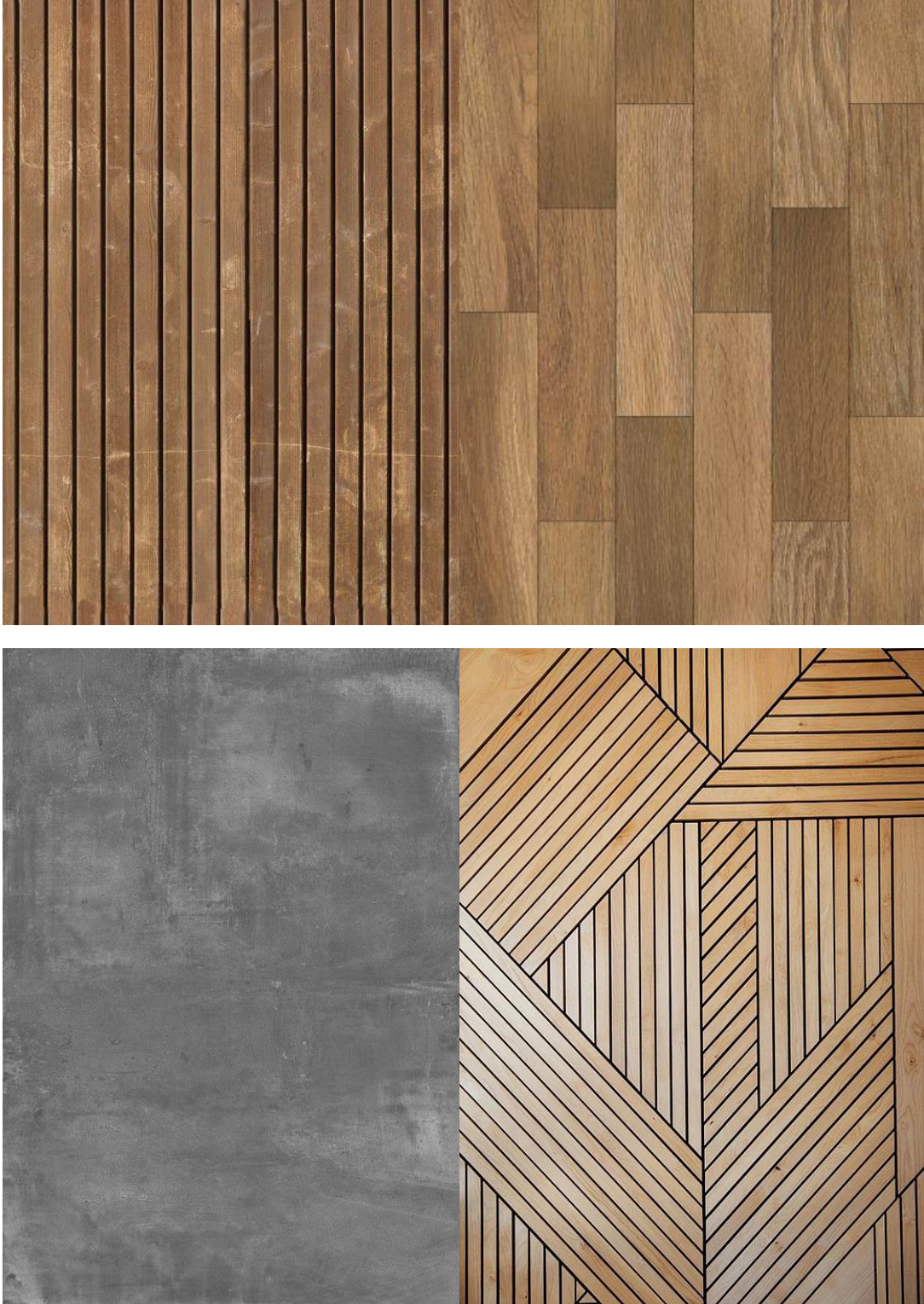
(Рис.А.9) Нат Factory у Сан-Франциско.

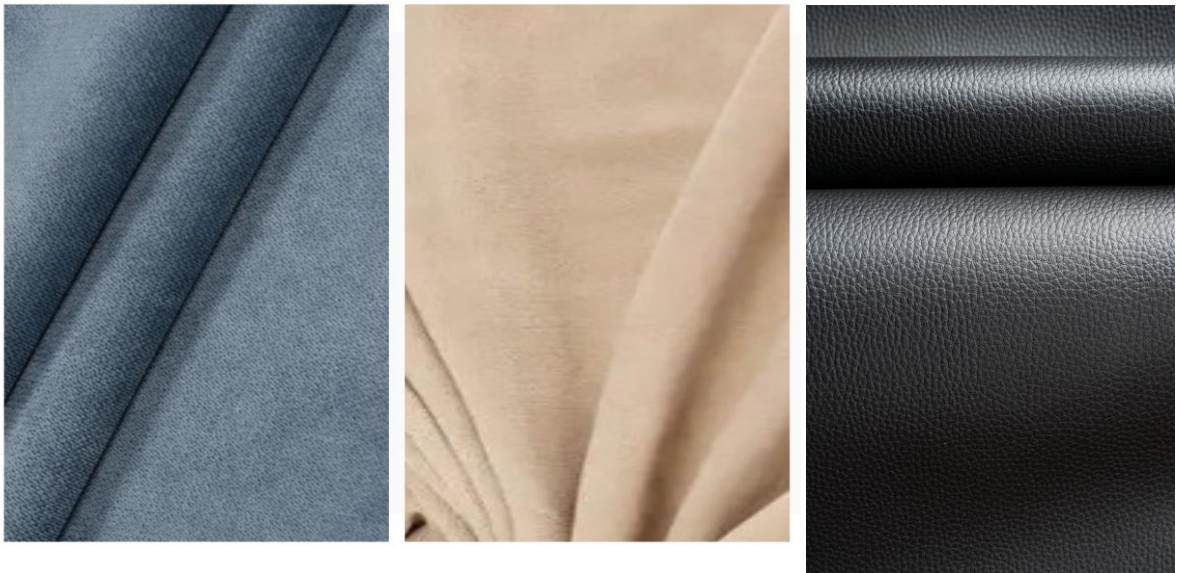
(Рис.А.10) Coworking у стилі лофт, США

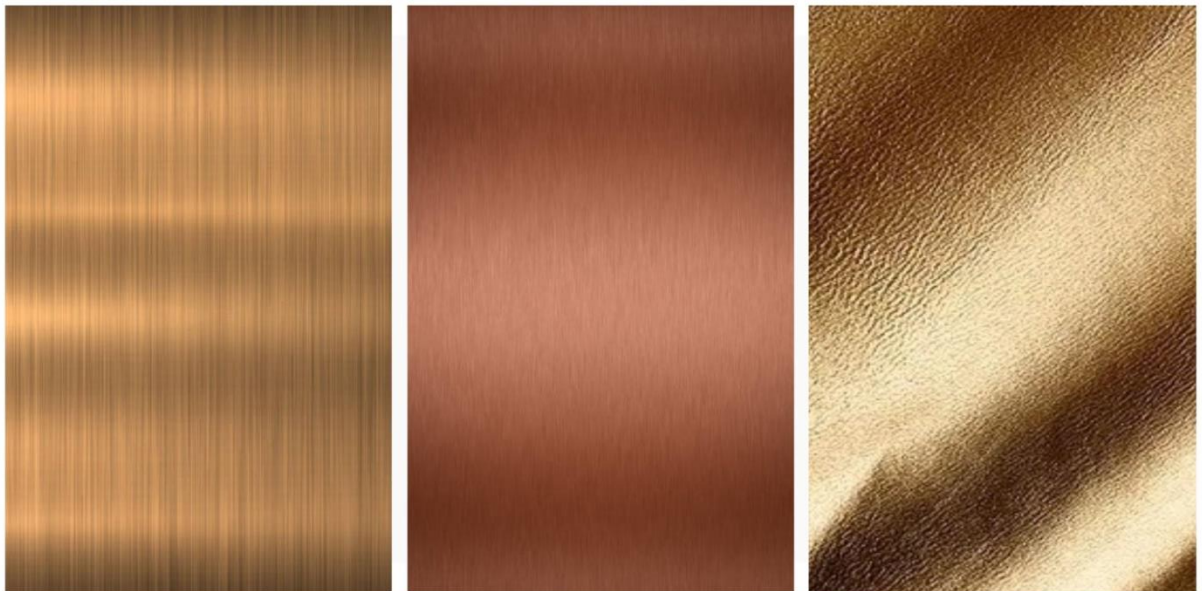
(Рис.А.11) Кав'ярня Brew 032 у Львові

(Рис.А.12) Кольорова палітра для оздоблення стін та підлоги коворкінг-простору

(Рис.А.13) Кольорове рішення вибору тканини для меблів у коворкінгу

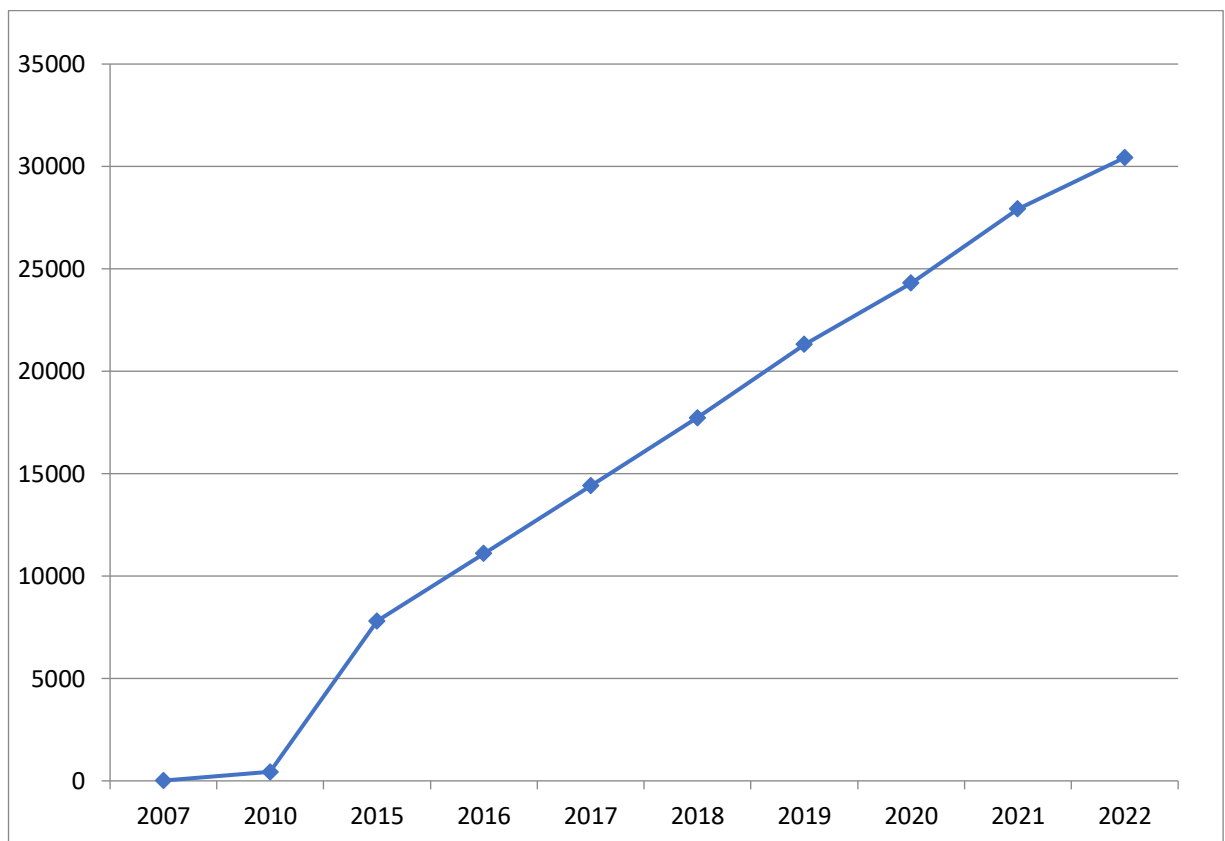
(Рис.А.14) Кольорова гама матеріалів для освітлення та меблевої фурнітури у приміщенні

Додаток Б

Таблиці та схеми

Таблиця Б. 1

Графічне відображення зростання кількості коворкінгів у світі за роками

Таблиця Б. 2

Класифікація коворкінгів

Додаток В

Дизайн розробка коворкінг простору

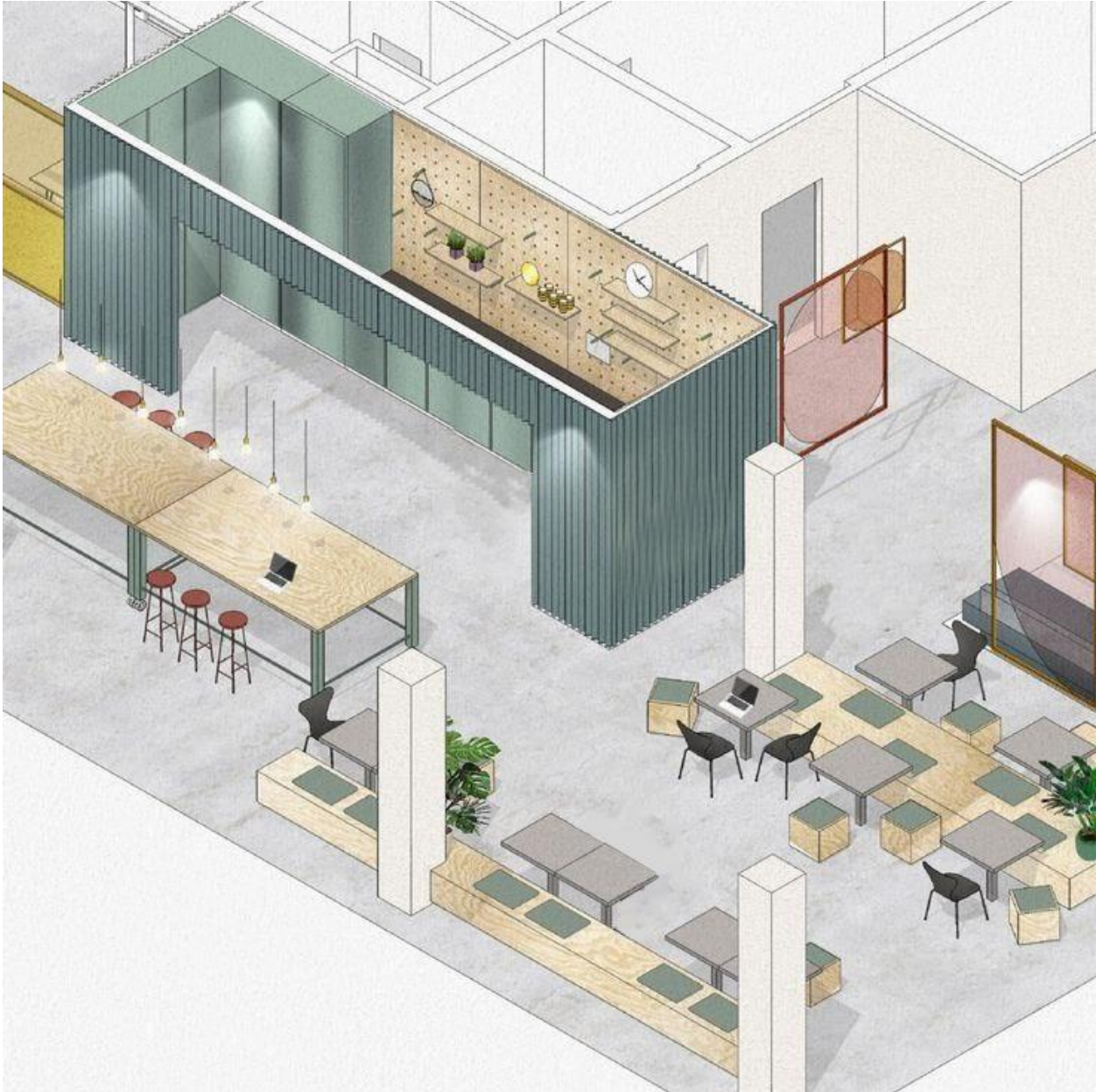

Рис. В.1. Дизайн – розробка коворкінг простору

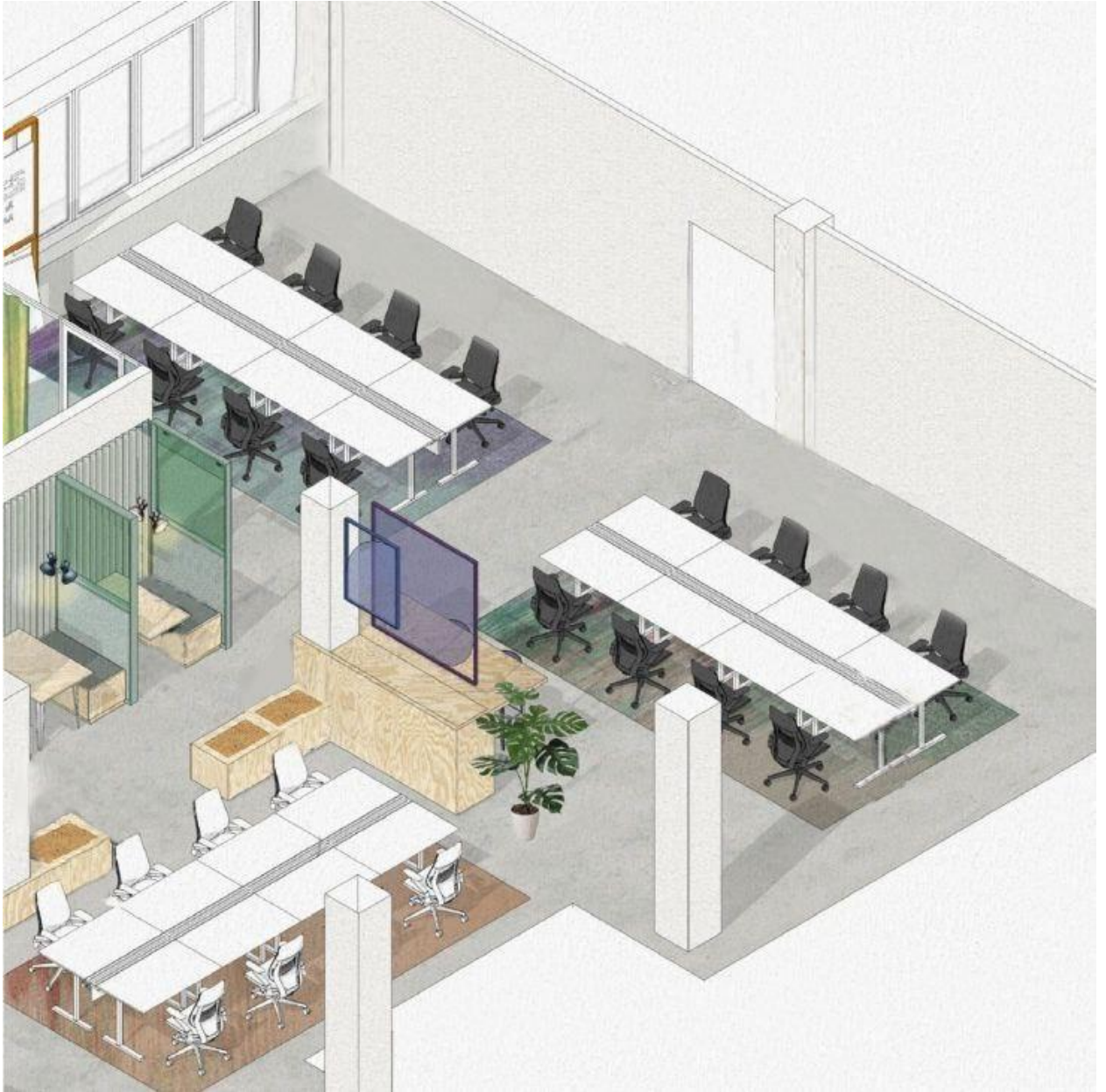

Рис. В.2. Дизайн – розробка коворкінг простору

Рис. В.3. Дизайн – розробка коворкінг простору

ЛУЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ПРИНЦИПИ ПРОЕКТУВАННЯ ІНТЕР'ЄРІВ КОВОРКІНГІВ

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 022 Дизайн

Виконавець: ст.гр. Дм-21 Лобозінська Н.А.

Керівник: д.т.н., професор Пустульга С.І.

Анотація

Мета дослідження – оцінити якість коворкінгу, передумови його виникнення та розглянути основні тенденції в створенні коворкінгів задля проектування успішного коворкінг-простору.

Завдання, що відповідають з поставленої мети:

1. вивчити історичні передумови виникнення коворкінгів
2. дослідити основні світові тенденції та особливості застосування коворкінгів в Україні
3. вивчити основні дизайнерські рішення у створенні коворкінгів
4. розробити дизайн-проект коворкінгу
5. вивчити основні характеристики оздобки приміщень та навколишнього середовища при створенні коворкінгів.

Предмет дослідження – коворкінги, світові передумови виникнення, а також функціональність в Україні.

Об'єкт дослідження – визначення якісних характеристик розробки дизайн-проекту коворкінгу та аргументація прийнятих рішень.

У магістерській роботі "Принципи проектування коворкінгів" досліджено теоретичні та практичні основи проектування коворкінгів. Актуальність теми дослідження полягає в тому, що світові тенденції диктують нові умови праці, багато людей працюють віддалено, особливо після пандемії COVID-19, тож українська спільнота потребує розвитку сучасних коворкінгів.

Метою дослідження є вивчення теоретичних підходів стосовно виникнення та функціонування коворкінгів, а також систематизація знань задля проектування коворкінг-простору.

У дослідженні визначено основні історичні передумови виникнення коворкінгів, охарактеризовано їх види, визначено світові тенденції щодо створення та успішного функціонування коворкінгів.

Також у роботі проведено місце завізас саме дослідження коворкінгів в Україні, нормативно-правове регулювання діяльності коворкінгів. Памі було визначено основні рекомендаційні засади щодо проектування коворкінгів та розробка дизайну, відносно до яких було створено концепцію коворкінгу.

У роботі визначено основні компоненти дизайну коворкінгів, досліджено важливість та функціональність усіх зон коворкінгів.

Створення концепції коворкінгу та визначення головних компонентів просторового коворкінгу відобразовано ключові засади проекту. Аналітичний метод допоміг створити якісний функціональний коворкінг-простір, який буде адаптивний до потреб різних користувачів.

Ключові слова: коворкінг, фріланс, проектування, дизайн, концепція, унікальність.

Основні групи приміщень та основоположні вимоги стосовно побудови інтер'єру

Конференц-зали
Простори для організації зустрічей та презентацій з необхідним обладнанням.

Спільна кухня
Відпочинковий простір з можливістю приготування їжі та чаювання.

Відкриті робочі простори
Зони для роботи за загальним столом або з власним робочим місцем.

Видові характеристики коворкінгів

Відкритий простір
Створення сприятливого середовища для спілкування та співпраці.

Приватні кабінети
Забезпечення конфіденційності та особистого простору для клієнтів.

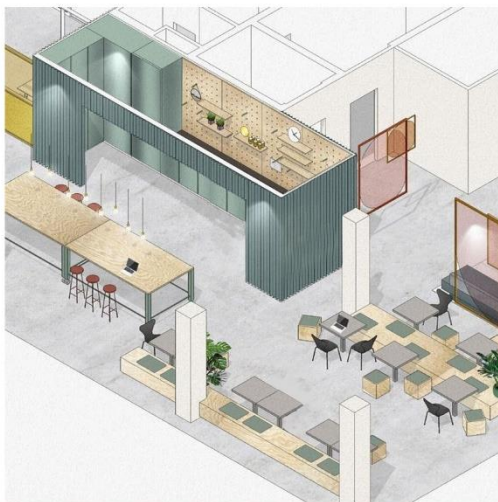

Коллаборативні зони
Створення можливостей для спільної роботи та творчого обміну ідеями.

Рис. В.4. Планшет демонстраційної графіки №1

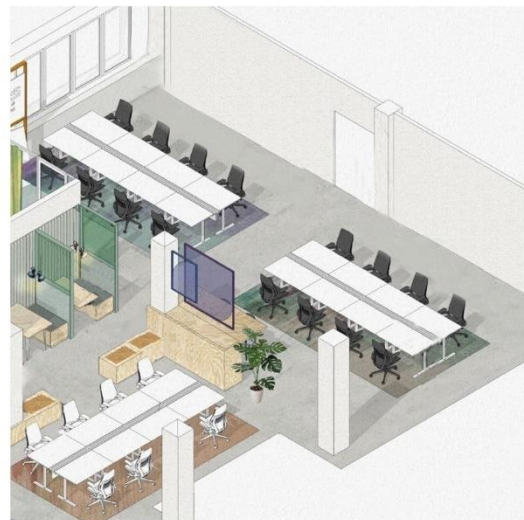

Відкриті робочі простори в коворкінгах загалом створюють атмосферу відкритості та співпраці. Зручні меблі та ергономічне обладнання сприяють комфортній праці. Різні зони для роботи від відкритих просторів для колективних завдань до приватних кутків для концентрації допомагають задовольняти різноманітні робочі потреби. Використання сучасних технологій, природного та штучного освітлення сприяє продуктивності та творчому підходу до роботи.

Кімнати для переговорів.

Конференц-зали або кімнати для переговорів необхідні для кращого розуміння нової інформації, прийому гостей і представників преси, донесення основних ідей керівництва до всіх співробітників організації одночасно, голосування і прийняття колективних рішень в інтересах компанії, а також для навчання співробітників

Кухня в коворкінгу - це зручне просторове рішення для приготування їжі та відпочинку. Забезпечена сучасною технікою, вона створює комфортну атмосферу для обідів та неформальних зустрічей.

Крім того, кухня відіграє роль центрального місця для організації різноманітних заходів, включаючи спільні обіди, кавові перерви та мережеві заходи, що сприяють побудові міцної та дружбою пронизаної спільноти.

ПРИНЦИПИ ПРОЕКТУВАННЯ ІНТЕР'ЄРІВ КОВОРКІНГІВ

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 022 Дизайн

Виконавець: ст.гр. Дм-21 Лобозінська Н.А.

Керівник: д.т.н., професор Пустюльга С.І.

Рис. В.5. Планшет демонстраційної графіки №2

ПРИНЦИПИ ПРОЕКТУВАННЯ ІНТЕР'ЄРІВ КОВОРКІНГІВ

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 022 Дизайн

Виконавець: ст.гр. Дм-21 Лобозінська Н.А.

Керівник: д.т.н., професор Пустюльга С.І.

Важливі аспекти взаємодії та співпраці

Конференц-зали
Конференц-зали та відкомунікації забезпечують можливість працювати з колегами з інших міст та країн.

Події
Організація подій для членів спільноти сприяє взаємодії й розвитку.

Менторство
Програми менторства допомагають знаходити та реалізовувати потенціал.

Світові тенденції у новітньому дизайні коворкінгів

Природні матеріали

Використання природних елементів інтер'єру для створення затишного та екологічного середовища.

Розумна технологія

Впровадження інноваційних технологій для покращення продуктивності та комфорту користувачів.

Арт-простір

Залучення мистецтва та декоративних елементів для створення неповторного інтер'єру.

Основні принципи проектування

1

Гнучкість

Проектування повинно враховувати потреби різних людей та різних галузей, а також можливість змінювати простір відповідно до потреб.

3

Комфорт

Коворкінг має бути затишним та комфортним, забезпечуючи сприятливі умови для роботи.

2

Спільнота

Програма та обладнання повинні сприяти взаємодії та співпраці між членами спільноти.

4

Природність

Природні матеріали та ергономічні рішення підвищують якість роботи та допомагають зберігати здоров'я.

Рис. В.5. Планшет демонстраційної графіки №3

